

04 megazin za hakiranje stvarnosti
broj 4/mjesečnik-ca/godina druga/ožujak 2005/cijena 10kn

ni****novi časopis

*dobar groove

radikalni pirati - AMSTERDAM

SIMPSONOVI LEGALIZIRALI GAY BRAKOVE

Tatjana Gromača, spisateljica

04

eni****novi časopis na novoj sceni****novi časopis na novoj sceni

izdavač:
savez udruga klubtura

urednici:
vesna janković&kruno jošt&tanja topolovec&pero gabud&lela vujanić&vid jeraj&ivana armanini&karolina pavić
suradnici:
davor mišković, zamirzine.net, jelena poštić, sanja klasje, drago car, marko strpić, sofija dobrić, ivana sansević, branislav oblučar

dizajn:
tanja topolovec

adresa redakcije:
mi2 lab/su klubtura
svačićev trg 1/ZG

tel/fax:
01/457 25 91

web:
www.uke.hr/04

e-mail:
04@clubture.org

štampa/Čvorak Zagreb

naklada/2000

veljača 2005

ostvareno kroz savez udruga clubture[CT]
www.clubture.org

suradnja:
net.kulturni klub mama/ZG
mi2 lab/ZG
udruga uke/KŽ

donator:
OLOF PALME INSTITUT/SV
GRADSKI URED ZA KULTURU GRADA ZAGREBA
ZAKLADA ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA/ZG

issn 1845-2469

re: txt

from: Vesna Jankovic vesna.jankovic@wl.htnet.hr

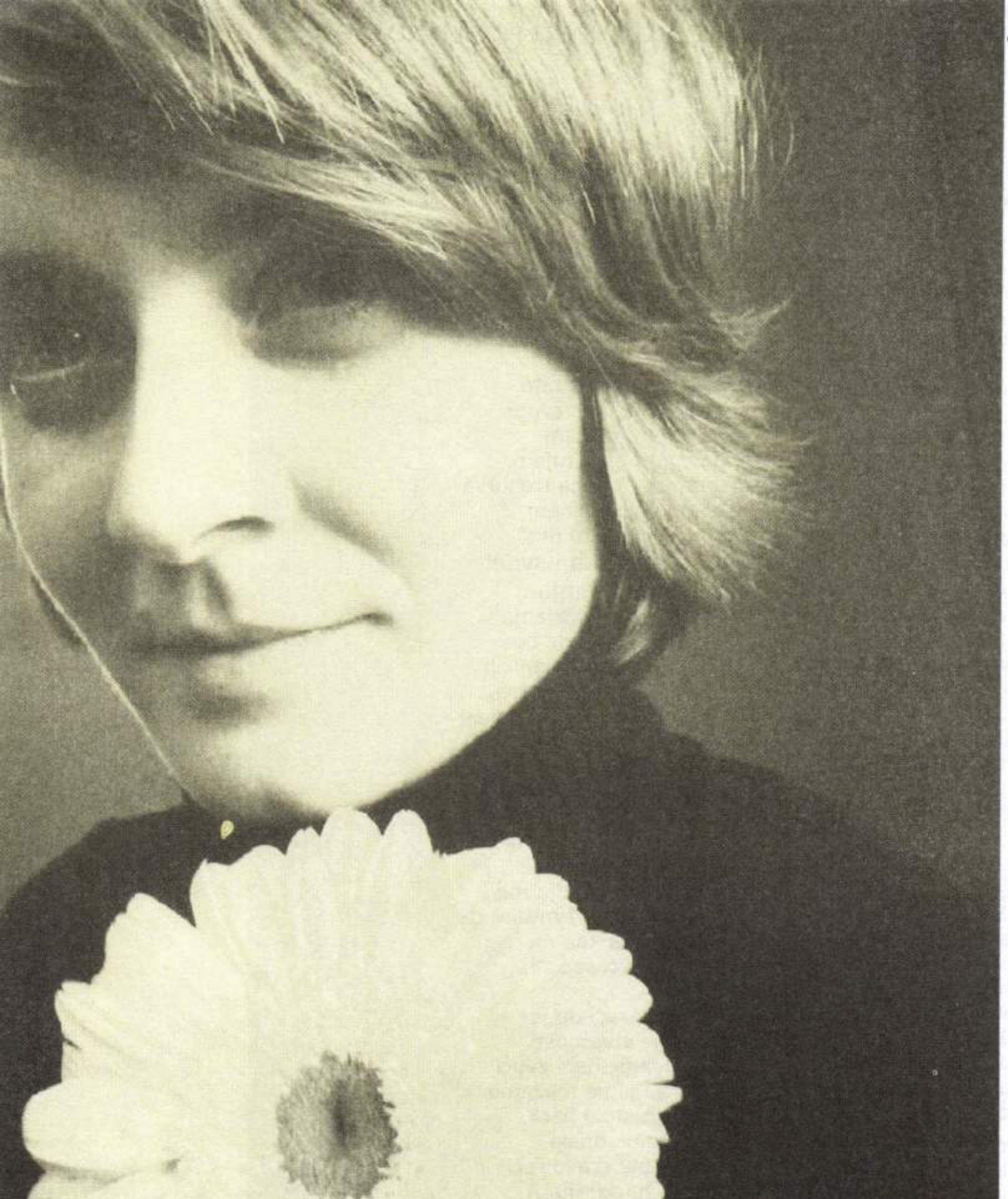
Razgovarajući sa (zasad) malobrojnim čitateljima **04**, jedna od primjedbi koju sam čula bila je: «Kako to mislite hackirati stvarnost? Ajde da ste rekli hack the system, ali ovo je nejasno i pretenciozno!»
Na trenutak sam se pokolebala... Rečenica «hackiranje stvarnosti» izronila je iznenada, dok smo brainstormirali moguće dodatke na **04**. Zazvučala je dobro i odlučili smo se za nju, kao neko privremeno rješenje... S idejom da možda za svaki broj izmislimo neki drugi hack.
Ali nismo, i hackiranje stvarnosti se zalijepilo. Huh. Jesmo li zaista pretenciozni?

Priča sa sistemom i stvarnošću povezana je. «Sistem», odnosno vladajući odnosi moći, materijaliziran kroz institucije (zakone, parlament, škole, biznis...), uvelike definira stvarnost. I sistem hackiraš djelujući na zakone, institucije, tehnologije...
Međutim, meni je zanimljivija priča o stvarnosti kao o prostoru društvenih odnosa, stereotipa, predrasuda, koji su fluidni, neuhvatljivi, rezultat interakcija... i koje hackiraš, između ostalog, upravo dekonstrukcijom, razgolićavanjem i svim onim sredstvima koje su avangardne umjetničke prakse 20. stoljeća primijenile da bi izrekle jednostavnu istinu «car je gol» ili ukazale na sve ono prešućeno i potisnuto, a na čemu sistem zasniva svoju moć nad ljudima.

Vladajući vladaju zato što se ja odričem svoje moći da promišljam, odlučujem, propitujem, stvaram... i onoga trenutka kada ponovo počnem prisvajati vlastitu moć, tog se trenutka i svijet oko mene mijenja...
A taj proces prisvajanja vlastite moći ne ide bez dekonstrukcije vladajućih mitova, analize diskursa, radikalnih praksi, i ponekad urlika (jer život povremeno toliko boli da mi se jebe za argumente i analize, i jedino mogu zaurlati i poslati sve u kurac... ili se napiti, razvaliti, potući...)
I ta vrsta hackiranja me definitivno fura. I mislim da je primjerena kao moto za proizvodnju časopisa.

Osim toga, reći da je hackiranje stvarnosti pretenciozno meni zvuči kao da ti i ja ne možemo zabrijati žestoki hack. Kao da samo opaki brijači imaju pravo reći da nešto hackiraju. A cijela grassroots priča, počiva upravo na ideji da ljudi poput nas *speak out and do something*. Traže svoja prava, stvaraju svjetove, pričaju svoje priče. Jer se često upravo u onom osobnom najbolje razotkriva nasilje svijeta u kojem živimo. Kao što se iz tih prostora obične osobnosti rađaju i potpuno nevjerojatne alternative.

Osobno je političko.
Naše su slabosti naše prednosti.
A Walter Benjamin davno je rekao da kaledioskop povijesti treba razbiti.

"Pisci su kao alkoholičari - -ne žele priznati da su to što jesu"

>> razgovor vodio: Vid Jeraj
>> foto: Arhiva TG

Tanja Gromača objavila je prošle godine roman u fragmentima «Crnac» za Durieux. Povoda za razgovor, sa spisateljicom koju poznajemo kao novinarku «Feral Tribunea», je više. Jedan od njih je i njena prva knjiga, zbirka poezije u prozi «Nešto nije u redu?» izišla 2000. za Meandar. Drugi je da u člancima izbjegava pisati o stvarima koje ne pokrivaju mediji orijentirani na prodavanje magle i crnu kroniku. Treći je da kroz razgovor pojašnjava mitove vezane uz istarsko područje. Četvrti i peti, a i ostale razloge možda prepoznate u nastavku teksta. Krenimo >>>

***Nakon što ti je izišla zbirka poezije «Nešto nije u redu?», domaći su te književni kritičari strpali u ladicu «narativne poezije». Da te onda pitam, koliko je tvoja poezija inspirirana prozom, *factionom* i uopće tako nekim značajkama koje su netipične za poeziju kao književni rod?**

Pa, sigurno da je ta knjiga poezije vrlo inspirirana ne samo prozom, nego i filmovima, muzikom, nekim "muzičkim" atmosferama i tekstovima, negdje čak i slikarstvom, fotografijama - zapravo se, kao i obično, radi o jednom "pogledu na svijet" koji je jedna čudna mješavina svih tih iskustava i ljubavi. Vjerojatno ima jako puno utjecaja kojih uopće nisam, niti ih ne mogu biti svjesna. Jednog proznog autora u toj knjizi i citiram, to je David Albahari, pisac koji je utjecao i na mnoge druge pjesnike i prozaiste. Jednim je dijelom knjiga inspirirana poezijom i prozom Raymonda Carvera, u nekim se pjesmama osjeća utjecaj poezije Charlesa Bukowskog... Dugo sam vremena bila veliki ljubitelj poezije Vaska Pope, ali sam isto tako bila veliki ljubitelj "poezije" Discipline Kičme... Ipak, najveći utjecaj na tu knjigu mislim da je dao sam "život", u onim momentima gdje je ona najbolja, mislim da je to tako.

***Otkad objavljuješ?**

Prve sam radove objavila još negdje 1988., 1989. godine. U to vrijeme još sam išla u srednju školu, a moje tadašnje radove poslali su drugi u moje ime, jer ja nisam imala dovoljno "vjere" u njih. Radilo se o poeziji, i ona je objavljena u fanzinima "Vibro" iz Sarajeva i "Šmrklj" iz Subotice, a također nešto i u časopisu "Krovovi" iz Sremskih Karlovaca. Iste godine neki je Vasa, mislim iz Zemuna, objavio "Antologiju YU hard-core i punk poezije", i moje su se pjesme nekim čudom našle u njoj, baš pored pjesama Satana Panonskog. Eto, to je taj vrlo karizmatičan početak. Nakon toga sam i dalje pisala, ali objavljivati sam počela tek devedeset i neke, u časopisima "Quorum" i "Godine". U međuvremenu sam čak nešto pisala o muzici i objavljivala u tadašnjim muzičkim časopisima.

***Skrenimo malo i do «Crnca», tvoje najnovije knjige. Kako bi nazvala te jedinke od kojih se sastoji roman, jesu li to fragmenti? Jer brijem da baš nisu poglavlja.**

A ja brijem bradu i brkove, da ličim na Pankrte! Šalim se... Ne znam kako bi ih nazvala i zašto bi ih morala nazivati. Fragmenti, ja ih zovem fragmenti, a svako ih može zvati onako kako hoće, pošto nismo u školi niti u znanstvenom laboratoriju, nego je u pitanju nešto što je plod neke kreacije, a to bi onda trebalo značiti da su sve mogućnosti, sve vrste doživljaja i asocijacije totalno otvorene i slobodne, za svakoga.

***Kad ženski likovi u romanu «Crnac» ne rade, onda ih tuku muževi, koji**

opet sami ne rade. Jedini trenutak sreće tih žena je bijeg, bilo u grad, bilo do autobusne stanice, s koje se beznadne vraćaju, e da bi opet drugo jutro otišle na posao. U poeziji se također pojavljuje subjekt 'dotučene žene'. Govorimo li tu o lokalnoj, ili globalnoj metafori?

Ne znam, to je pitanje za neki kviz... Ne bih rekla da su svi ženski likovi tučeni ili dotučeni, samo jedan dio njih. Nisam imala namjeru "davati" nikakve metafore, ja sam pisala, a nešto se je iz toga "složilo". Nemam unaprijed "zacrtane" linije i motive koje želim "podvući" da bi čitaoc nešto iz njih zaključio. Mislim da je ovo sa muževima i ženama malo prenagao zaključak - muževi u romanu rade, a žene su, manje više nesretne, baš kao i muževi. Većina žena i muževa su zajedno nesretni, ali unatoč tome i dalje žive zajedno. To je tako, bez obzira nalazimo li se u Hrvatskoj ili u Švedskoj.
Iz tog aspekta, sigurno je riječ o "globalnoj metafori".

***Također, i mama i baba u «Crncu», svoju sreću, mislim na motive ogrlica i lijepe odjeće, čuvaju u ormaru, kako nitko ne bi znao da i postoje, osim njih samih. O čemu govore ti motivi?**

Ne bih voljela nikome ništa objašnjavati. Mislim da je svaki čitaoc kojem je moja knjiga zanimljiva za čitanje dovoljno senzibilan i inteligentan da sam osjeti o čemu govore ti motivi. Mislim da uopće nije komplicirano.

***Je l' ti draže reći za sebe pisac ili spisateljica?**

Pa, uglavnom za sebe ne govorim da sam jedno ili drugo, ne izjašnjavam se po tom pitanju. Ako već moram reći, onda kažem da "nešto pišem", a ako moram biti još oficijelnija, onda ću reći da sam spisateljica, mada mi se uopće ne sviđa kada to izgovorim. To mi zvuči kao da sam se istog trena "zabetonirala", kao da, čim izgovorim da to jesam, prestajem biti to, ili nešto blizu tome. Dubravka Ugrešić negdje je jednom dobro rekla da su pisci kao alkoholičari - ne žele priznati da su to što jesu.

***Zašto si iz Zagreba otišla živjeti u Pulu?**

Na to pitanje nisam davala podrobnija objašnjenja niti svojim "najbližima". Radi se o jednoj posve intimnoj odluci, o privatnom izboru na kakve mislim da svi imamo pravo, bez da ikome išta "objašnjavamo".

***Kako je živjeti u sredini u kojoj su i srpski i talijanski, uz hrvatski, koliko toliko u upotrebi?**

U Puli su u "upotrebi" čakavica, ekavica, slovenski, talijanski, makedonski, romski, albanski, "bosanski"... Čujem ponekad u prolazu i neke Ruse i Rumunje, mislim da su to neki radnici koji su došli raditi u brodogradilište "Uljanik". To je za mene nešto najljepše ovdje, to kad idem na tržnicu pa u prolazu "uhvatim" neke od ovih "jezika". To je prekrasno, zaista, meni je to dovoljno da mi uljepša dan.

***Može li se za Istru reći da je Arkadija sa zabrinjavajućom socijalnom situacijom ili Interzone koji ne propada nimalo dostojanstveno?**

Mislim da je problematično definirati jedan prostor, regiju, u dvije ili tri rečenice. Istra ima svojih "posebnosti", uostalom, kao i svaka druga regija u Hrvatskoj, ali mislim da je ljudi "izvana" malo previše idealiziraju. Ta mi iskrivljena slika toliko ide na živce da je nemam živaca stalno ispravljati - ako netko želi, neka Istru doživljava kao Arkadiju u kojoj teku teran, rastu tartufi i sviraju Gustafi i Franci Blašković. Ali, to je, naravno, krivo. Ovo je prostor kao i svaki drugi, sa svim svojim jadnostima i niskostima, kakve već ljudska bića mogu proizvesti, a to čovjek najbolje shvati kada dođe ovdje - ne kao turist, ili kao posjetitelj nekog ljetnog festivala, nego ako dođe ovdje živjeti - "zarađivati kruh".

***U što vjeruju mladi ljudi u Puli, kakav je sustav vrijednosti?**

Kao i svugdje drugdje - mladi vjeruju u lovu, mobitele i odjeću s markama. Uz manje ili veće iznimke.

***Tko su, tebi najdraži, ljudi u Istri?**

Nemam baš puno "društva" ovdje, moj je život prilično "asocijalan", ali tako mi i odgovara. Ipak, ima nekoliko ljudi sa kojima se volim sresti. Ne kontaktiram

baš previše sa nekim intelektualcima, to me obično prilično zamori, mada nije tako u svim slučajevima. Važno mi je da čovjek ima "širinu" duha, da nije skučen u pogledima na svijet. Poznam neke ljude koji rade kao obični radnici u tvornici, konobari ili slično, a koji su baš takvo, ugodno društvo za razgovor. "Istarski" mentalitet prilično je drugačiji od, recimo, onih iz unutrašnjosti, ili dalmatinskog. Ljudi su ovdje puno zatvoreniji, okrenuti sebi, svojim životima. Djeluju puno plahije od recimo, bučnih Dalmatinaca. Nije ovo razbarušeni Mediteran. Ovo je prije Slovenija ili Austrija.

***Ima li života van Pule, u Umagu ili Savičenti?**

Ima, naravno. Nije Pula bog zna kakvo "središte". To je jedno malo mjesto, ali jedino koje ima predznak "pravoga grada" u Istri, pa mu se ponekad daje i veći urbani značaj nego što on to svojim duhom i mentalitetom zaslužuje. Generalno gledano, zapravo bi se moglo prije reći da života nema nigdje u Istri, onda kada nije ljeto i nema turista i festivala. Tog nekog života kakav podrazumijevaju oni koji žive u Zagrebu. Ali ima, naravno, drugačijeg života, u puno sitnijim, ali ponekad i "slađim" dozama. Zapravo, ovisi što čovjek traži. Ako mu je do velegradske uzbuđenosti, onda stvarno nema šta tražiti u Istri. Ali evo, ja stvarno ne bih željela da tu budem neki "ambasador" Istre, ili nešto takvo...

***Dok si živjela u Zagrebu, bila si aktivnom sudionicom klupske glazbene scene. Može li se i u Puli, s obzirom na njen nekadašnji imidž punk-grada, često naći neki koncert?**

Može, i to dobrih koncerata, osobito tu mislim na bivšu vojarnu «Karl Rojc» i punk-klub «Monte Paradiso» iz Pule koji rade odlične programe. To je ujedno i najbolje mjesto u Puli, gdje se čovjek zaista može osjećati "normalno", ta vojarna, tamo ima više zanimljivih klubova, više stvarno dobrih stvari, ne samo taj punk-klub. Mislim da se radi o jedinstvenom mjestu, ne samo u hrvatskim razmjerima. Ima sličnih mjesta i drugdje po Istri, underground klubova i koncerata, osobito u Pazinu, u posljednje vrijeme i u Buzetu, Bujama... Ipak, ja više nisam tako "aktivni sudionik" te scene, mada uvijek volim čuti što se događa, ponekad volim popiti pivo u «Karl Rojcu», ili otići na koncert. Ali sada sam već u godinama kada su moji interesi nekako uže fokusirani na ono što me najviše zanima. A to je čitanje i pisanje.

***Ima li zanimljivih bendova i kakvu glazbu rade?**

Pa više u tolikoj mjeri ne pratim te nove bandove u smislu da znam neke koji još nisu izašli na "svjetlo dana" sa onim što rade... Ljudi sviraju, dobro je čuti u prolazu neki band na "probi", to je uvijek ljep osjećaj. Ima jedan band, zovu se Chweger, imaju jedan dobar hit, izašao je na nekoj kompilaciji, nešto protiv droge, ne znam točno kako se taj CD zove. (mislim da se zove "Bježi"). Hit se zove "Back to East".

***Kad je riječ o ženskim pravima spisateljice su, među svima koje su se borile za njihovo postignuće, napravile možda i najveći boom, na primjer, Elfriede Jelinek dobila je Nobelovu nagradu za književnost. Kenijka Wangari Maathai je dobitnica Nobela za mir. Koji su tvoji najdraži pisci i najdraže spisateljice?**

Volim čitati Thomasa Berndharda, Imrea Kertesza, volim Nietzschea, Wittgensteina, Baudelairea, neke pripovijetke od Kamova, neki dan sam pročitala jednu jako dobru pjesmu u prozi Tina Ujevića, eseji od Matoša, eseji i neke knjige Dubravke Ugrešić, neke knjige Danijela Dragojevića, Antonija Tabbuchija, neke knjige Margarete Duras, pa Eliasa Canettija, Simone Wail, rane proze Irene Vrkljan, Viktor Peljevin, Yukio Mishima, sigurno se sad ne mogu sjetiti nekih jako

dobrih pisaca i filozofa... Nedavno sam čitala jako dobar roman novosadskog pisca Vladimira Tasića, "Oproštajni dar" se zove. Elfriede Jelinek, recimo, po meni i nije neki naročiti pisac, ali film snimljen po njenom romanu "Pijanistica", dojmio me se. Herta Müller mi je draža spisateljica od Elfriede.

***Prošlih godina domaći pisci su se organizirali, neki čak i postali medijske zvijezde, uvjetno rečeno. Recimo, mnogi su od njih ušli i u establishment, postali opinion makers i društveni kritičari. Kako ocjenjuješ današnju situaciju u odnosu na vrijeme kad ova generacija pisaca, kojoj i sama pripadaš, nisu bili prisutni, pa se nije ni čuo njihov glas?**

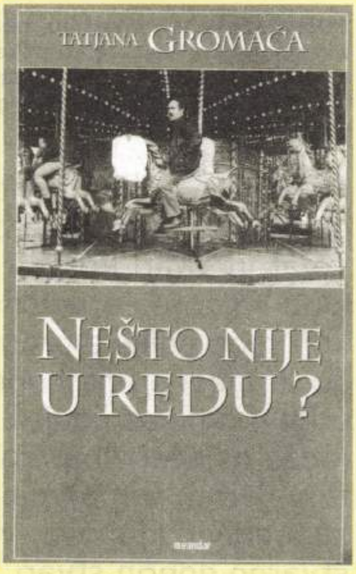
Pa ne znam, sigurno je da je dobro da su pisci "prisutni", samo ne bi se trebalo događati da svoju veću prisutnost u javnosti zloupotrebljavljaju, što mislim da se događa.

Svatko bira ono što želi biti, ako netko želi biti dežuran mislioc, i ako ima mogućnosti i prostora za to, neka to bude. U tom slučaju, kritičnija sam prema "raji" koja "puši" takve dežurne mislioce.

***Tvoja je poezija prevedena na njemački i slovenski, a izbor iz poezije na engleski i gotovo sve evropske jezike. Imaš li povratnu informaciju o primanju tvojeg rada izvan Hrvatske?**

Nešto imam, neke reakcije ljudi koji su u i oko književnosti, neka pisma, pozive, stipendije, ponude za prijevode. "Crnac" se upravo prevodi na slovenski, za nakladnika "Cankarjevu založbu", kao i na poljski, za nakladnika "Czarne", gdje je jedan od urednika poljski pisac čiji je roman («Devet», objavljen je za «Frakturu» - op. VJ) nedavno preveden kod nas, Andrej Stasziuk se zove. Ne znam, evo, Peteru Esterhazyju su se dopale moje pjesme, i neke proze, sada se malo hvalim, pošto je čitao njemački prijevod. Urednica njemačke kuće Surh Kamp, Katharina Raabe, također je jedna od osoba koje me potiču da dalje pišem.

***Da li si u komunikaciji sa svojom publikom i kakvi su odjeci?**

Nisam baš u prevelikoj komunikaciji sa publikom. Ovako neki ljudi koje poznajem prenesu mi svoje dojmove, uglavnom su pozitivni. Ili mi neko "hrabriji" kog osobno ne poznajem, a koga se moje pisanje dojmilo, pošalje email. I to bi uglavnom bilo sve.

AMSTERDAM

radikalna knjižnica FORT VAN SJAKOO najveća je po izboru knjiga i časopisa

radikalni pirati

>> piše: Kruno Jošt

Radikalna knjižara Fort van Sjakoo dobila je ime po istoimenom piratu, nekoj vrsti amsterdamskog Robin Hooda iz 16. stoljeća.

Sjakoo (pravim imenom Jacob Frederik Muller) krao je bogatima i darovao po siromašnim kvartovima Amsterdama.

U ono je vrijeme stambeni prostor bio skup, pa su siromašni u takvim četvrtima živjeli zbijeni u malim stanovima s više malih soba. Blokovi takvih kuća bila su neka vrsta labirinta u kojemu tadašnja policija nikako nije mogla uloviti Sjakooa. Uz pomoć labirinta i njegovih stanovnika, otišao bi davno prije nego što bi ga policija uspjela locirati, te su je zato i nazvali utvrdom Sjakooa.

I knjižara je organizirana po sličnom organskom kaosu, govori nam Jerome, jedan od starije garde volontera. "Volontiram ovdje od 1989., kao i kolektiv od 13 ljudi koji su se okupili oko knjižare. Pokrenuta je još 1977., nakon akcija koje su lokalni stanovnici napravili kako bi skrenuli veliki autoput iz centra grada. Po tadašnjem je planu autoput trebao ići ulicom u kojoj je sada knjižara. Ovdašnje su zgrade bile ispražnjene kako bi se srušile i napravile mjesta visokim poslovnim objektima. Ljudi su stvorili priliku i uskvotirali te zgrade te otpočeli javne akcije koje su trajale sve dok autoput nije skrenut izvan centra Amsterdama. Nakon te akcije ovaj se dio grada profilirao kao jak centar, u koji su dolazili ljudi iz cijeloga svijeta, posebice iz Njemačke", priča Jerome.

Kroz takav protok informacija oformila se i knjižara, u želji da se one šire i dalje. Među par tisuća knjiga, CDova, majica, prišivaka, pamfleta, zinova i magazina ima poljskog, engleskog, ruskog, češkog, talijanskog i španjolskog. "Zbog naših višejezičnih izdanja, posebno smo zanimljivi ljudima koji dođu iz drugih zemalja", kaže Jerome.

Trgovački brendovi, Europska unija i euro

U Amsterdamu se već neko vrijeme može vidjeti kako veliki biznis mijenja mali, kako kooperacije ulaze na svako mjesto, pa su čak i coffeeshopovi postali brand names lanci. Turisti Amsterdama koji su nekoć bili Španjolci i Talijani u popularnim žabama zamijenili su Britanci i Amerikanci koji žele domaću prehranu (fish and chips i McDonald's) te domaću cugu (Cocu, pints of lager i Bud), a slete Eazzy Jetom na aerodrom i tri se dana opijaju ko nenormalni. Cijene su poslije eura narasle dvaput, a nakon 9/11 sve je veća i rasna napetost, koja se na ulici može očitati petkom i subotom, kada poslije zagrijavanja alkoholom počinju svađe između grupica Arapa ili Marokanaca i Engleza ili Nizozemaca. Sve je veće opterećenje da se skvotovi zatvore te su i racije učestalije. No, Jerome smatra da Amsterdam ne gubi pokret zbog Europske unije i westernizacije: "Ne vjerujem da je to razlog zbog kojega ljudi nisu uključeni u događanja kao što su bili sedamdesetih i osamdesetih. Tih je godina većina ljudi angažiranih u antiratnim, antinuklearnim, okolišnim i ostalim pokretima bila na socijalnoj pomoći države. U devedesetima se mijenjaju zakoni i država sve više prisiljava

Na policama knjižare stoje poljski anarho-pankerski zinovi i fotografije Che Guevare; među knjigama miješaju se Marx, Ginsberg, Deleuze i Chomsky

na rad. Mladi ljudi izlaze iz škola i kreću ravno na posao, većina ne dobiva mjesto za koje su studirali, mladi se poslije srednjih škola odlučuju za posao umjesto za studiranje, oni koji su na socijalnim primanjima tjerani su na ubrzane tečajeve kako bi našli posao. Sve u cilju da se smanji nezaposlenost i udio države u socijalnim primanjima. Među mladima se javlja sve manje interesa u socijalne pokrete. Sve je više novca i pohlepe, sve je više ljudi okrenuto prema sebi, a ne prema drugima. Svi su okupirani novcem i zaradom, što im ostavlja malo vremena za zajednicu."

Sponzori i političari

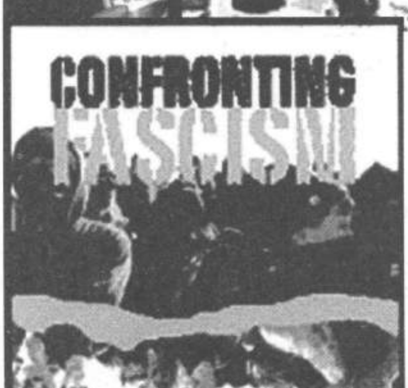
Fort van Sjakoo bio je skvotiran od 1977. do 1989., kada je bio legaliziran. Najamnina prostora bila je oko 200 eura sve donedavno, kada je zgrada promijenila vlasnika. Nizozemskim je zakonima omogućeno da se renta podigne s 200 na 2000 eura, što članovi kolektiva nisu htjeli, a niti mogli platiti. Pokrenute su razne akcije u kojima je kompanija u vlasništvu zgrade dobila vrlo loš publicitet te je pristala na dogovor oko najamnine. "Nakon tih akcija jedna je politička stranka vidjela da može iskoristiti našu situaciju te je u Gradskoj upravi postavila pitanje naše knjižare, na što su oni odgovorili da mi nismo nevladina neprofitna organizacija, da smo mi knjižara. I ako nam biznis ne ide dobro, trebali bismo prodavati druge knjige. To je jedan od primjera koji pokazuje zašto ne želimo sponzorstva od grada ili države. O tim se sponzorstvima postaje ovisan, dok na kraju sponzori ne počinju uvjetovati način na koji oni žele da mi funkcioniramo", kaže nam Jerome.

Sličan je problem "faceliftinga" zgrada u Amsterdamu, koji uvjetuje podizanje najma i time tjera mala poduzeća da zatvaraju poslove ili odlaze u manje sredine i na periferiju. Trenutačno je u izgradnji nova linija podzemne željeznice, zbog koje je broj beskućnika sve izraženiji; ljudi jednostavno nemaju dovoljno novca za visoke najamnine stanova. Svakodnevno možete vidjeti angažirane građane kako dijele protestne letke i drže govore na najgušće posjećenim čvorištima Amsterdama, na primjer kod tržnice Alber Kujp pored koje će podzemna željeznica prolaziti.

Fotokopije

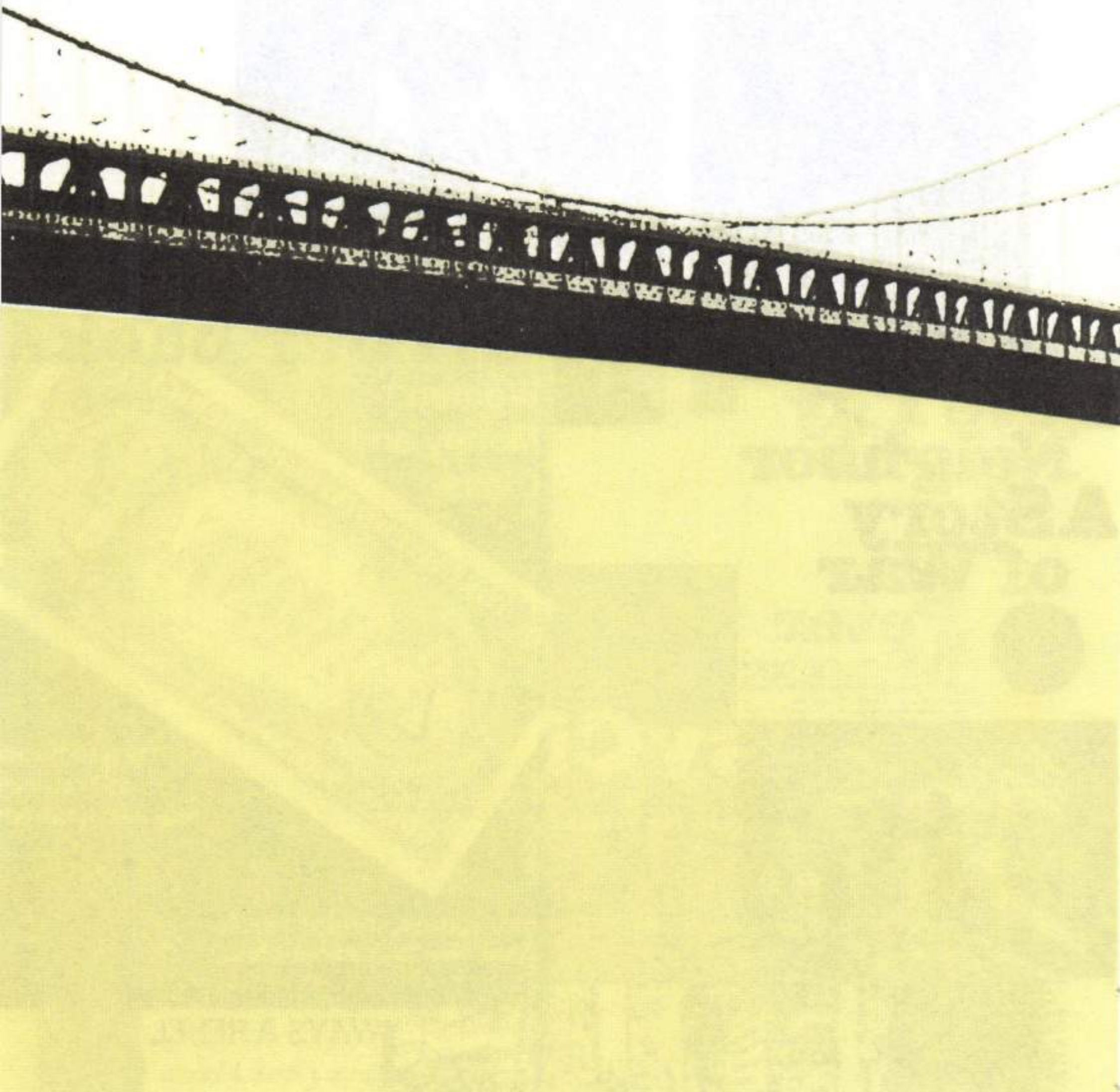
U Amsterdamu više ne postoji nijedna mala nezavisna izdavačka kuća, tvrdi Jerome. "Cijene štampanja neusporedive su s cijenama knjiga. Jedina radikalna izdavačka kuća koja djeluje na području Amsterdama djeluje tako da fotokopira pamflete. Drugi su se prebacili na Internet. Zato je vrlo teško doći do lokalnih i malih izdanja kojih smo jako željni. U hypu antiglobalizacijskih pitanja velike su izdavačke kuće počele štampati knjige koje mi sada držimo. Naravno, i cijene knjiga tako su porasle, ali kada vidimo da je netko stvarno željan štiva, a ne može ga platiti, uputimo ga u čitaonice. Jedna od njih mala je radikalna čitaonica koja djeluje u sastavu skvotiranih prostora kluba OCCII, iza kojega je turska kupelj i mala kuhinja s čitaonicom. Tamo se može naći vrlo dobrog štiva", zaključuje Jerome.

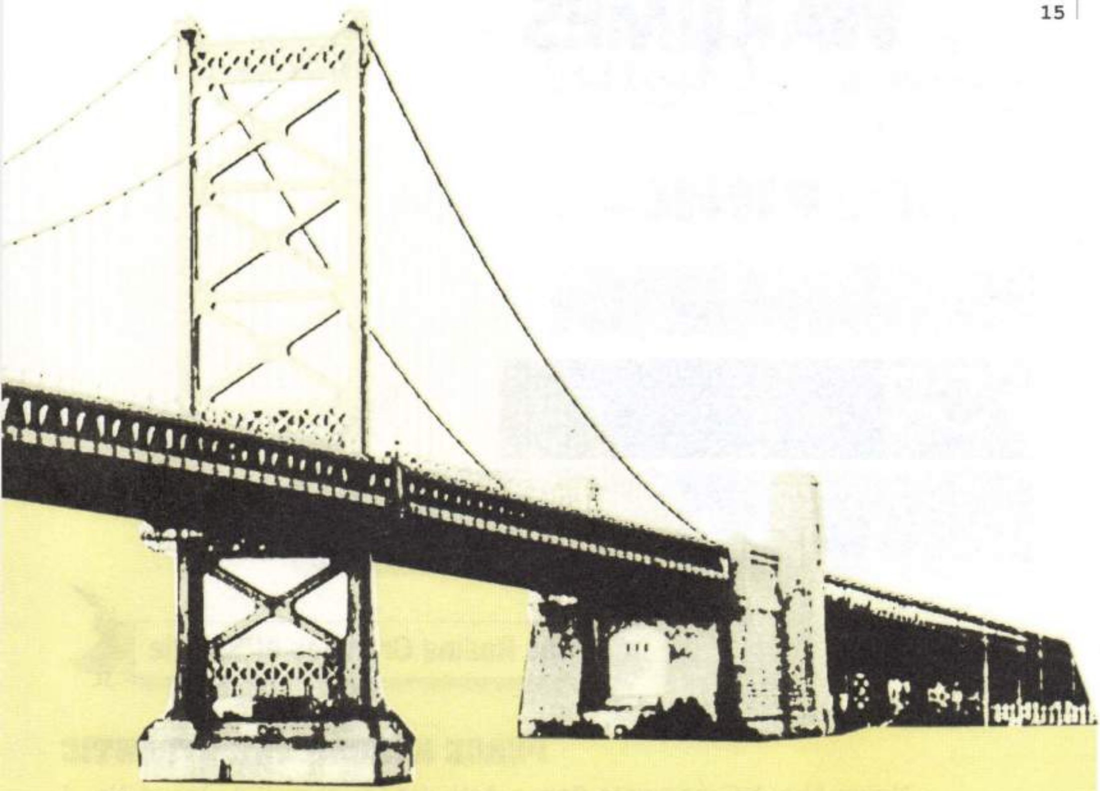
adresa za narudžbu / kontakt:

Jodenbreestraat 24
1011 NK Amsterdam
The Netherlands
tel. 020-6258979
fax. 020-6203570
mail. info@sjakoo.nl

>>>>

the goal of this publication is to inform europeans and people in other regions about the extensive network of grassroots peace and human rights groups that are active in the us. many of these groups continue to organize and campaign in the face of recent political victories of the conservative right-wing, but they get very little international media coverage.

Bridges of Encouragement

>> pripremila: Vesna Janković

Dugogodišnji mirovni aktivisti **Eric Bachman** i **Dorie Wilsnack**, davnašnjim prijateljskim i aktivističkim vezama umreženi s mirovnim grupama na ovim prostorima, vraćaju se uskoro u Sjedinjene Države. Inspirirani iskustvom mirovnog rada na ovim prostorima, ali i ratnohuškačkom politikom američke vlade, činjenicom globalno narastajućeg protuameričkog raspoloženja, kao i slabim poznavanjem američke grassroots scene, pokrenuli su novi projekt *Bridges of Encouragement (Mostovi ohrabrenja).*

Cilj je projekta ojačati spone između europske i američke aktivističke scene, poboljšati protok informacija, smanjiti međusobne predrasude. U uvodniku prvog broja mjesečnog news-sheeta *Peace Across the Atlantic (Mir preko Atlantika)* piše: «Trenutačno se *Bridges of Encouragement* fokusira na stvaranje ohrabrenja i podrške američkim aktivistima i aktivistkinjama koje se bore za promjenu američke vojne prakse, kao i protiv vladinog kršenja ljudskih i građanskih prava. Mislimo da građenje takvih suradničkih i prijateljskih veza može osnažiti i europske mirovne i ljudsko-pravne grupe.»

Peace Across the Atlantic distribuira se e-mailom i svi zainteresirani mogu ga naručiti na:

transnationalbridges@gmx.net.

WAR TIMES — THE FIRST CASUALTY OF WAR IS TRUTH
Tiempo de Guerras — LA PRIMERA VICTIMA DE LA GUERRA ES LA VERDAD

CODE PINK WOMEN FOR PEACE

Poets Against the War

FOR

FOR VISION STATEMENT
The Fellowship of Reconciliation envisions a world of justice, peace, and freedom. It is a revolutionary vision of a beloved community where differences are respected, conflicts addressed nonviolently, oppressive structures dismantled, and where people live in harmony with the earth, nurtured by diverse spiritual traditions that foster compassion, solidarity, and reconciliation.

THE FELLOWSHIP OF RECONCILIATION - FOR A WORLD OF PEACE, JUSTICE AND NONVIOLENCE

The Raging Grannies of Seattle

PEACE ACROSS THE ATLANTIC

News About Grassroots Peace Activities in the USA, Issue No. 1

INTRODUCTION

The purpose of *Peace Across the Atlantic*

A network of peace and human rights groups extends across the United States, but its activities are rarely reported in the mainstream international media. Mediji izvještavaju o velikim antiratnim marševima i protestima poznatih filmskih zvijezda, ali malo pažnje posvećuju radu tisuća aktivističkih grupa i njihovim kampanjama za promjenu trenutačne političke situacije. They continue to educate organize and protest, sometimes under difficult conditions.

Many people in Europe and in other parts of the world are concerned about political developments in the U.S., but most do not have the time to follow U.S. peace activities by surfing the Internet and reading through many English language web pages. This newsletter aims to fill the information gap by introducing international audiences to some of the grassroots peace and human rights efforts taking place in the United States.

MOZAIK

U nastavku *Peace Across the Atlantic* prezentira mozaik organizacija i mreža koje djeluju na nacionalnoj razini. Iz mozaika izdvajamo:

IRAQ VETERANS AGAINST THE WAR

A growing number of U.S. soldiers and veterans who have served in Iraq are beginning to question the war. **Iraq Veterans Against the War (IVAW)** was created to give a voice to those who are opposed to the war and want to bring the troops home now. Their activities include public speaking and reaching out to more veterans by leafleting near military bases, as well as raising funds to support projects that help civilian Iraqi war victims.
www.ivaw.net.

RAGING GRANNIES

The Raging Grannies began in Canada 17 years ago and is now an international movement. Local Grannies groups now exist in many U.S. cities, where they actively protest against the Iraq war and against globalization. The Grannies have high ideals - to promote global peace, justice, and social and economic equality. But it is their down-to-earth, humorous methods that give them their power and charm. By dressing like harmless little old ladies, they are able to get close to their "target", and with their songs, they can not only satirize the behavior of politicians and businessmen, but get their audience to join them in singing.
www.Geocities.com/raginggrannies
www.raginggrannies.com
www.peninsularaginggrannies.org

FELLOWSHIP OF RECONCILIATON: IRAQ PHOTO PROJECT

The Fellowship of Reconciliation (FOR) is a national faith-based pacifist organization, which has local groups across the United States. They are the U.S. Branch of the International FOR based in Alkmaar, Netherlands. In fall 2004, FOR began the Iraq Photo Project to create a counterpoint to the violent photographic images taken in Abu Graib prison in Baghdad. It conveys a powerful emotional message about ordinary American people in small and large towns, who see themselves as part of a world community. This is an image that the mainstream media rarely portrays.
www.forusa.org

WAR RESISTERS LEAGUE: STOP THE MERCHANTS OF DEATH CAMPAIGN

War Resisters League (WRL) is a national pacifist organization with local groups across the United States; it is the U.S. Section of War Resisters' International, which is based in London. In 2004, WRL's Disarmament Program embarked on a long-term campaign called Stop the Merchants of Death. Their goal is to build public awareness of the corporations and businesses that make a profit from war, and to develop nonviolent strategies for confronting and disarming them.
www.warresisters.org/ merchantsofdeath

CODE PINK

CODE PINK is a women-initiated grassroots network of peace and justice activists who carry out creative protests and nonviolent direct action. They have attracted U.S. media attention mostly because of high-profile actions carried out by their leaders and by well-known media personalities who are members. CODE PINK works from the premise that women should be taking a leading and dramatic role in demanding an end to the war in Iraq and other Bush policies. The group provides activists, women in particular, with both encouragement and creative tools to speak out loudly, and to have fun doing it.
www.codepinkalert.org

POETS AGAINST THE WAR

Poets Against the War (PAW) is a national effort, spearheaded by a well-known U.S. poet, Sam Hamill, to encourage and empower poets to use their words as a force for peace. Poets Against the War got its start when Laura Bush, the President's wife, invited poets to a Day of Poetry at the White House, just as the U.S. administration announced its plans for "Shock and Awe" attacks in Iraq. In protest, Hamill decided not to attend the event, but instead he asked other poets to send him poems of protest that he could send to the White House.
www.poetsagainstthewar.org
http://dcpaw.mahost.org

NO WAR / TIEMPO DE GUERRAS

NO WAR / Tiempo de Guerras is an organization dedicated to addressing war and human rights issues as they affect the working class, immigrants and communities of color. Part of their purpose is to highlight the links between international, national and local policies, and to examine the real agenda behind the "war on terror".
www.war-times.org

>> U ORGANIZACIJI UDRUGE DRUGO MORE, RESSLER GOSTUJE U RIJECI OD 04. DO 12. OŽUJKA (MALI SALON, KORZO 24)

ZAMISLITE I KREIRAJTE

REVOLUCIONARNE PROCESE ČIJI CILJ NIJE PREUZETI VLAST U DRŽAVI VEĆ RAST-VORITI ODNOSE MOĆI

>> intervju

OLIVER RESSLER u povodu gostovanja u Rijeci

ALTERNATIVNE EKONOMIJE, ALTERNATIVNA DRUŠTVA

>> razgovarao: Davor Mišković
>> foto: Oliver Ressler

Oliver Ressler u svojim radovima tematizira rasizam, migracije, genetski inženjering, forme otpora i socijalne alternative. Među novije projekte na kojima je radio spadaju *European Corrections Corporation, Sustainable Propaganda, Border Crossing Services,* a široj javnosti poznatiji je kao autor nagrađivanog dokumentarnog filma *This is what democracy looks like!*

Razgovarali smo s Oliverom Resslerom u povodu njegova gostovanja u Rijeci, gdje će se predstaviti instalacijom *Alternativne ekonomije, alternativna društva.*

Jedan od alternativnih modela u Vašoj instalaciji jest i radničko samoupravljanje u ex Jugoslaviji. Kakav je Vaš odnos prema radničkom samoupravljanju?

Pojam radničko samoupravljanje pojavljuje se u nekoliko modela i koncepcija koje predstavljam u okviru instalacije *Alternativne ekonomije, alternativna društva*. Zanimljivo je promatrati kako isti pojam mijenja značenje u različitim koncepcijama. Gledano iz moje perspektive, nijedna od predstavljenih koncepcija ne bi trebala biti viđena kao ona koju bi trebalo realizirati. Društvo realiziraju i stvaraju ljudi koji u njemu žive. Modeli ne bi trebali određivati svaki aspekt budućeg društva, barem ja ne bih volio živjeti u takvom društvu. Ono što ovi modeli nude, i što je, prema mome mišljenju, danas potrebno, jesu različite ideje o alternativnim ekonomskim i društvenim sustavima, koje mogu biti polazište za raspravu. U instalaciji se predstavljaju i neki povijesni modeli u kojima su prisutni zanimljivi aspekti i o kojima bi, smatram, trebalo ponovno razmisliti – jedan od njih jest i radničko samoupravljanje u ex Jugoslaviji, gdje su barem u tvornicama (na žalost, ne i u cijelom društvu), došli do izražaja utjecaj i moć radnika, koji ne postoje u suvremenim društvima.

Što je s drugim modelima u Vašoj instalaciji?

Prvo treba reći da su modeli u instalaciji poprilično različiti. Radi se o elaboriranim znanstvenim koncepcijama, alternativama ne-kapitalističkom društvu, kao što su *inkluzivna demokracija i participativna ekonomija*, o kojima govore ekonomisti Takis Fotopoulos i Michael Albert. Neki modeli imaju izvorište u underground literaturi kao što je *bolo' bolo* švicarskog pisca P. M., a neki u feminističkim utopijskim romanima Marge Piercy. Prisutni su također i povijesni modeli; osim radničkog samoupravljanja u ex Jugoslaviji, o čemu smo već razgovarali, napravio sam i video s povjesničarima o Pariškoj komuni i o radničkim kolektivima za vrijeme Španjolskog građanskog rata. U instalaciji se elaboriraju i neki važni aspekti zajedničkog rada koje bismo trebali imati u vidu kada razmišljamo o alternativnim društvima: slobodna kooperacija Christopha Spehra, *Caring Labor Nayncy Folbre* i ideje Johna Hollowaysa o promjeni svijeta bez preuzimanja moći. Svi su ti modeli za mene značajni; da nije tako, ne bih ni realizirao ove video radove. Što će biti u budućnosti ovisit će o nadolazećoj borbi, o tome kako će oni koji su u posjedu moći reagirati, i o tome koji će se novi pokreti razviti i kakav će utjecaj ostvariti. Nadam se razvoju jakih ne-hijerarhijskih pokreta koji će se temeljiti na tisućama autonomnih organizacija širom svijeta.

Prije nekoliko desetljeća teme poput alternativnih ekonomija ili alternativnih društava bile su prisutne u svakidašnjem životu. Danas se čini da preživljavaju jedino u umjetnosti i teoriji. Zašto je tomu tako?

Mislim da je s propašću državnog socijalizma u kasnim osamdesetim za većinu ljudi nastupilo doba u kojemu se svaka alternativa kapitalizmu shvaća kao iluzija. Ako danas nekome kažete da se bavite istraživanjem o alternativama kapitalizmu, shvatit će to kao šalu.

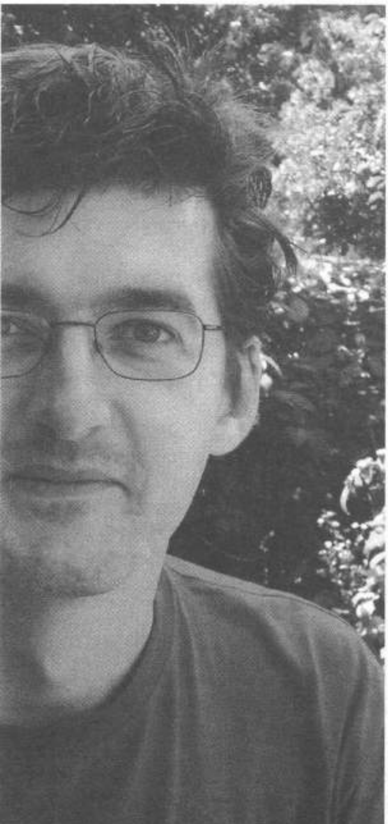
Umjetnička je praksa često opisivana kao forma alternativnog ili čak utopijskog razmišljanja, ali čak ni u umjetnosti nema puno projekata koji se bave promjenama u društvu ili ekonomiji – barem ja ne znam puno takvih projekata. No, umjetnost još uvijek može poslužiti kao mjesto propitivanja društvenih procesa, kao

mjesto radikalne debate i drukčijeg razmišljanja.

***Bili ste kustos izložbe There must be an alternative održane nedavno u Stadparku u Grazu. Naslov ste preuzeli od Margaret Thatcher koja je, govoreći o ekonomskim nejednakostima, dala famoznu izjavu There is no alternative. Koje ste alternative ponudili na toj izložbi?**

Izložba je uključivala neke od najzanimljivijih umjetničkih radova koji analiziraju kapitalistički sustav ili prikazuju forme otpora, a koje će možda jednoga dana voditi k stvaranju alternativnog društva. Bureau d'etudes su prezentirali svoju kartografiju kapitalizma, pokazujući veze između međunarodnih financijskih institucija, korporacija, država, korporativnih lobističkih grupa i utjecajnih pojedinaca. Argentinska aktivistička skupina Etcétera prikazala je na kartonskim figurama protagoniste demonstracija iz 2001. godine. Ove figure bile su dio performansa koji se održao ispred zgrade Vlade u Buenos Airesu. U video radu skupine The Yes Men dokumentirano je njihovo pojavljivanja na pravničkoj konferenciji u Salzburgu, gdje su se pojavili u ulozi direktora WTO-a (Svjetske trgovinske organizacije). The Bernadette Corporation u svome video radu propituju militantne identitete na samitu G8 u Genovi. I naposljetku, moja instalacija *Alternativne ekonomije, alternativna društva* koja sadrži 10 videa fokusiranih na različite alternativne koncepcije i modele.

***Kada govorimo o alternativama, što mislite o Wallersteinovoj tezi da živimo u posljednjem stadiju kapitalizma? Što je iza kapitalizma? Vidite li nešto?**

Nadam se da je Wallerstein u pravu i nadam se da će se društvo razvijati u smjeru stvarno djelatne demokracije, koja će, naravno, biti potpuno drukčije organizirana od ove lažne demokracije u kojoj danas živimo. Wallerstein je opisao Svjetski socijalni forum (World Social Forum) kao pozitivan primjer alternativnog načina organizacije, i to zato što nema centralističku strukturu (kao npr. političke stranke), nego je fleksibilna transnacionalna koalicija različitih pokreta s različito postavljenim prioritetima. Jasno definirani alternativni modeli i koncepcija danas su stvarno rijetki. Ali ovaj nedostatak jasne orijentacije također može biti viđen kao dobra prilika. John Holloway sugerira, u jednom od mojih video radova, da revolucionarne procese trebamo prije shvatiti kao pitanja negoli kao odgovore. U raspravama među ljevičarima u Njemačkoj ponekad se koristi pojam strateške rupe kako bi se opisao ovaj nedostatak jasne koncepcije. Možda radovi poput instalacije *Alternativne ekonomije, alternativna društva* mogu ponuditi barem neke ideje za razvoj strategija.

***U Vašem filmu Venezuela odozdo (Venezuela from below) istražujete nove organizacijske strukture koje se rađaju u Venezueli. Na primjeru Venezuele vidimo da se alternativne ekonomije još uvijek stvaraju. Što nam možete reći o suvremenoj Venezueli?**

Teško je ukratko opisati procese koji se od kraja devedesetih odvijaju u Venezueli, ali s novim venezuelskim ustavom

>> O. Ressler/Montage/Amsterdam

stvorene su osnove novog društvenog sustava koji se temelji na procesima demokratske participacije i samoorganizacije među običnim ljudima, sudionicima *Bolivarove revolucije.* Cijeli se sustav mijenja, pojavilo su mnoštvo socijalnih programa, edukacijskih programa, provodi se zemljišna reforma, uvedeni su krediti za siromašne. U mnogim su regijama radnici preuzeli kontrolu nad tvornicama, a negdje su radnici pokrenuli proizvodnju uz pomoć javnih fondova. Mnoge odluke koje su prije donosili korumpirani političari sada su u nadležnosti lokalnih odbora (komiteta) za planiranje, i to je, čini se, smjer razvoja političkog sustava. Naravno, treba biti svjestan činjenice da je ovaj otpor prema neoliberalnom kapitalizmu moguć jedino zato što je Venezuela peti proizvođač nafte u svijetu. To je bogata zemlja koja ima sredstava za subvencioniranje socijalne i političke reforme i koja je zato u mogućnosti razvijati vlastiti put – unatoč otporu nacionalnog kapitala, bogatih industrijskih zemalja i međunarodnih financijskih institucija.

Kako vidite informacijsku blokadu vezanu za Venezuelu i činjenicu da do nas ne dopiru vijesti o procesima u Venezueli?

Korporativnim medijima, naravno, nije u interesu pokazivati alternativne načine organizacije društva, već im je primarni interes održanje sustava takvim kakav jest. Baš zato mislim da je apsolutno nužno razviti drukčije načine distribucije informacija i znanja, i mislim da umjetnost može biti mjesto gdje se taj razvoj može dogoditi.

>> strip-blok uredila: Ivana Armanini
komikaze strip-blok komikaze st

/ o autoru /

Tomaž Lavrič rođen je 1964. u Ljubljani. Profesionalno se bavi ilustracijom, političkom karikaturom i stripom. Njegovo je najpoznatije djelo s područja stripa satirična pasica «Diareja», koja izlazi u Mladini od 1988. godine. Mladina je 2003. izdala sabrana djela «Diareja» na 560 stranica. Osim tri izdanja «Diareje», u vlastitoj je nakladi izdao strip albume «Crveni alarm», «Ratman» i «Bosanske basne», pod Mladinom «Ekstremne sportove», pod Stripburgerom «Slijepo sunce».

Zadnjih godina objavljuje u Sloveniji i inozemstvu. U Francuskoj su mu izašli strip albumi «Bosanske basne» (izdano još u Italiji i Španjolskoj), «Glista u bijegu», «Novi trenuci», «Zaobljuba» (scenarij F. Giroud) i serijal «Lomm u Evropi». Za strip «Bosanske basne» dobio je u Švicarskoj prvu nagradu - Grand Prix Sierre 99, a u Bruxellesu belgijskog Srebrnoga lava.

Trenutačno radi na nastavku serijala «Lomm u Evropi» te na novim epizodama «Ekstremnih sportova». Različite stvari objavljuje pod različitim pseudonimima - TBC, Diareja, J. Visarjonovič, Ton-Ton, Lovro Matič.

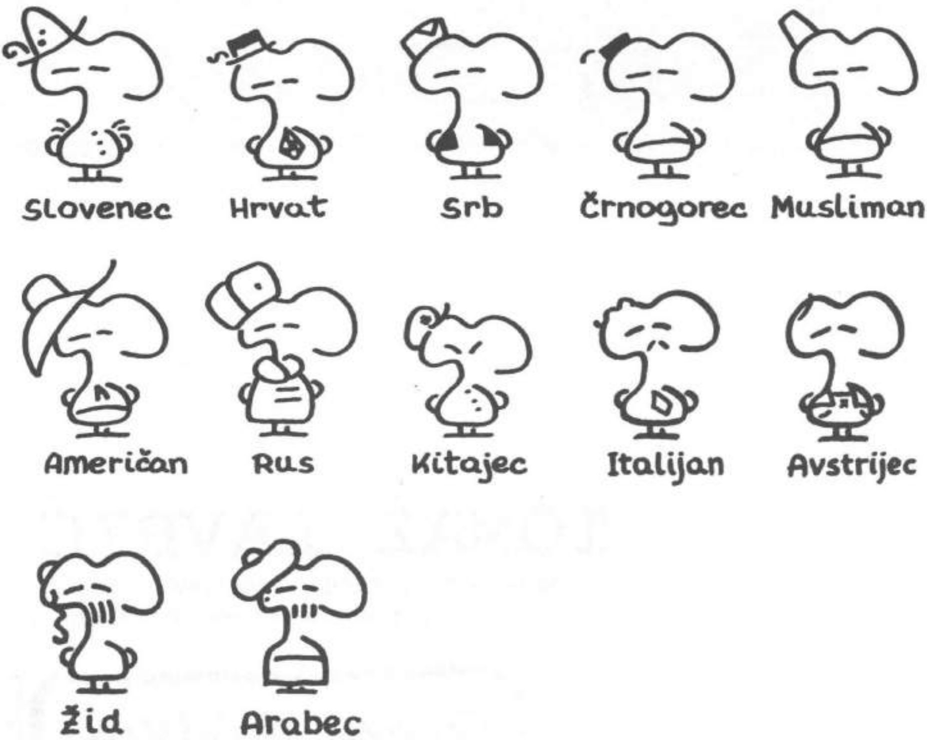
Puno puši, malo miga, izbjegava javne nastupe.

TOMAŽ LAVRIČ

/ najpoznatiji je slovenski autor i prvi i jedini koji se probio na inozemnom tržištu...

Avtoportret

Slovenec
Hrvat
Srb
Črnogorec
Musliman
Američan
Rus
Kitajec
Italijan
Avstrijec
Žid
Arabec

Diareja G.
Poslali ste nam petmiljonov dolarjev, menda v zahvalo za vojno zavezništvo...
V Sloveniji tako pojasnilo najodločneje zavračamo!
P.S. Denarja pa ne...

Diareja G.
Kdo bi razumel te Arabce...
Mi jih osvobajamo, oni se pa še upirajo...

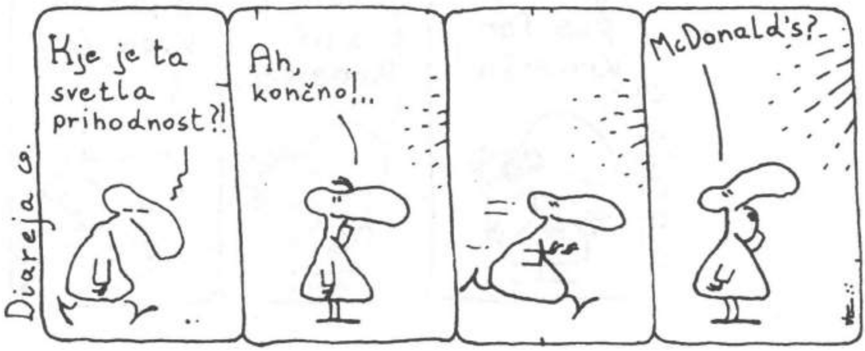

Diareja G.
Kdo bo smel sodelovati pri obnovi Iraka?
Samo tisti, ki so ga porušili!

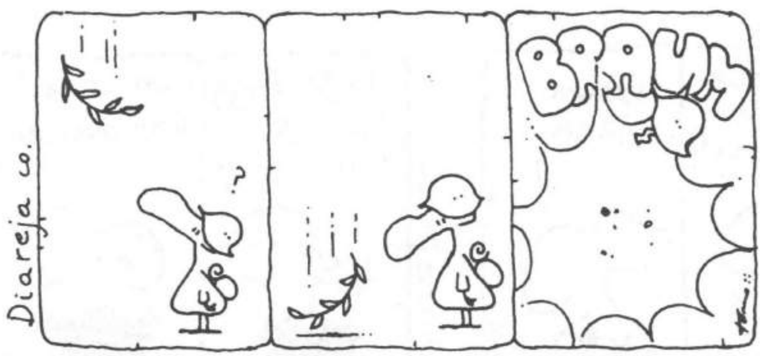

Diareja G.
Aj vont pis for Kroejša!
Aj vont a pis of Kroejša!
Aj pis on Kroejša!

Diareja G.
Niko neće da tuče ovaj narod!!
Osim njega...

Diareja G.
Dajte Bogu, kar je božjega,..
..in cerkvi, kar ostane...

Diareja G.
Vsak vikend nova zaostrovanja... Nove afere...
Napetost narašča... Ne zdržim več...
Kdo je ubil Lauro Palmer?!!

Diareja
Kje je ta svetla prihodnost?!
Ah, končno!..
McDonald's?

Diareja
?
BRAUM

Diareja
Dobro, služim vzvišenim ciljem...
Toda manjka prave akcije!
POP
Good shot!!

Diareja
Poglejte, tu pri nekem členu sploh ni teksta!..
Tiskarska napaka?
Člen 1208- "Pravice in svoboščine državljanov."

Diareja
Druže predsedniče! Napolju štrajkuju radnici!
Radnici? Zar ima još takvih?
Zar nemaju drugog posla?
Nemaju. To su nezaposleni...

Diareja
Potujem v boljši jutri. Pa vi?
Tudi jaz, gospod.
Toda...

Diareja
Potrebno je dvigniti splošni nivo izobrazbe!
Tudi med nami se še najdejo polpismeni tovariši!
In to v času, ko se svet pospešeno kom... kon...
..khm... ...komputerizira!

Hrvatska je zaspala princeza

/ pitanje je tko će je probuditi poljupcem - princ ili žabac

IZABRANI ULOMCI IZ INTERVJUA >> izvor: www.mladina.si

***Zašto ostaješ u anonimnosti?**
Uglavnom zbog ovakvih intervjua. Autor je kompletan čovjek koji ne želi postati «onaj koji crta Diareju».

***Što, osim slabe probave, još stoji iza Diareje?**
Osim slabe probave (Pseudodiareja), tu su i nepravilna prehrana (Gastrogena Diareja), razne alergije (Alergična Diareja) i psihičke napetosti (Nervozna Diareja).

***Što misliš o hrvatskoj letargiji?**
Hrvatska je zaspala princeza. Pitanje je tko će je probuditi poljupcem - princ ili žabac.

***Kako se crta Diareja?**
Na glatkoj strani šeleshamera, rotringom, u nedjelju navečer.

***Možda bolje na umjetničkom platnu?**
Diareja je dvodimenzionalna, njezin je svijet plošan. Nema pozadine. Sama figura skoro je nepokretna. Krajnje pojednostavljenim i reduciranim pomacima mora opisati događaj. Psihološku karakterizaciju lika daju samo nužni elementi. Što treba dodati Diareji znao bi svatko tko zna crtati. Mene u Diareji zanima baš ta vanjska crta, kojoj se ne može ništa dodati ni oduzeti.

***Zašto crtaš svim tim različitim stilovima?**
Pa, zato što mogu. To je kao da imaš gitaru, pa sviraš malo jazz, malo flamenco, pa malo dead-metal. Uvijek sam stil prilagođavao priči koju sam želio ispričati i trenutačnom raspoloženju. Kao i, zašto da ne, crtačima koji su me se u tom trenutku dojmili.

***Kako se osjećaš kao prvi slovenski stripovski autor kojemu je uspio proboj u inozemstvo?**
Pravzaprav se ne osjećam ništa drugačije, prva me je euforija prošla i sjedim doma i crtam, kako sam i dosad...

***Kako vidiš svoje mjesto u današnjem francuskom stripu, s obzirom na to da tvoj stil više vuče na neke starije stvari?**
Koji stil? Ha, ha... Ja se u francuskom stripu smatram potpunim autsajderom, a to je i pozicija koja mi osobno odgovara. Kako sam se meteorski uspeo, mogu i brzo odletjeti. I to je okej. Prestar sam konj da se prilagođavam, egzistencija mi ne ovisi o njima, crtam stripove zato što to volim. Ima bržih načina da se zarade pare, a na slavu sam imun.

***Jesu li Bosanske basne nagrađene zbog kvalitete ili zbog toga što je Bosna bila u trendu (odnosno, zbog toga što, kako bi Csaba rekao, Francuzi vole aktualnost)?**
Vjerujem da je album nagrađen zato što je dobar, budući da nije prvi strip s tematikom rata u Bosni. Ali sigurno je i aktualnost teme igrala značajnu ulogu. A moja savjest je čista

- nisam radio taj strip za strance, a nisam im ga ni nudio.

***Možeš li nam ispričati svoj «profesionalni put» i kako si došao do stripa?**
Možda zvuči nevjerojatno, ali nekadašnja je Jugoslavija bila jaka stripovska zemlja, a potpuno sigurno najjača od zemalja bivše Istočne Europe. Tu se nekada puno crtalo, objavljivalo i prevodilo. Tako sam i ja kao klinac rastao na Asterixu, Princu Valijantu, Bluberiju. Ali otkad se Jugoslavija raspala, raspalo se i to jako strip-tržište. Autori sad pokušavaju raditi u svojim malim enklavama ili su se razišli po svijetu. Ja sam završio Likovnu akademiju i dosta sam se bavio novinskom ilustracijom i karikaturom, a već 12 godina surađujem s najvećim slovenskim političkim magazinom Mladina. Baš je Mladina otvorila prostor mladim strip autorima i tamo sam tijekom godina u nastavcima objavio većinu svojih radova.
U Sloveniji sam najpoznatiji po strip-pasici Diareja, u kojoj već 12 godina na ironičan način komentiram unutarpolitička zbivanja. Pored Diareje, u samizdatu sam objavio još tri albuma - Ratman, lokalnu superherojsku parodiju; Crveni alarm, autobiografsku priču o punkerima za vrijeme komunizma; i ratnu dramu Bosanske basne, koja je ujedno bila moj prvi album objavljen i u Francuskoj.

***Hoće li Diareja požderati Mladinu?**
Diareja je skroman parazit. Nije u njenom interesu da pojede svoga domaćina jer bi tada poginula i sama.

***Zašto je Diareja tako smiješna?**
Možda zato što ja nemam smisla za humor. Ne izmišljam si viceve. Zato moram pronaći Diareju. Tamo se sve dogodi.

***Jesu li se Slovenci naučili smijati?**
Stvarno, mi smo jedan introvertiran i čangrizav narod i nema nam spasa. Kada se nismo naučili smijati u Jugi, nećemo ni u sterilnoj i politički korektnoj Europi.

***Zašto su svi slovenski stripovi mračni (sadržajno, ne vizualno)?**
Narod smo depresivnih pijanaca i samoubojica!? I kad već generaliziramo, zašto su svi hrvatski stripovi tako slatki i fini? A svi srpski bježe u mitologiju i fantastiku? Ima tu štofa za jednu dobru sociološku studiju.

***Kako to da je Diareja preživjela raspad federacije?**
Ljudska glupost ne umire i nije nacionalno opredijeljena.

***Kakav je tvoj stav prema pojedinim strip scenama (Amerika, Europa, Japan i ostali)?**
Svugdje ima na tone smeća, ali nađu se biseri, ako strpljivo tražiš. No, Japanci me fasciniraju, to su strojevi! I kad se otkače, oni su strojevi s tvorničkom greškom.

***Kako vidiš budućnost stripa u odnosu na ostale medije?**
Pa, ako budemo žilavi, opstat ćemo. I postat ćemo klasika, kao opera, a klinci će nas učiti u školama i mrziti, he, he...

***Što misliš o upotrebi kompjutora u izradi stripa?**
Meni se to ne sviđa kod drugih; međutim, osobno bih volio da kompjutor radi umjesto mene, ali neće, majku mu!

***Strip se od svih drugih umjetnosti razlikuje po tome što stripovski autor mora biti redatelj, pisac i slikar/crtač. Što tebe više veseli, pisanje scenarija ili njihova likovna realizacija?**
Ja sam crtač po osnovnom feelingu. Uvijek sam bio. S vremenom sam postao i scenarist jer ga nisam našao.

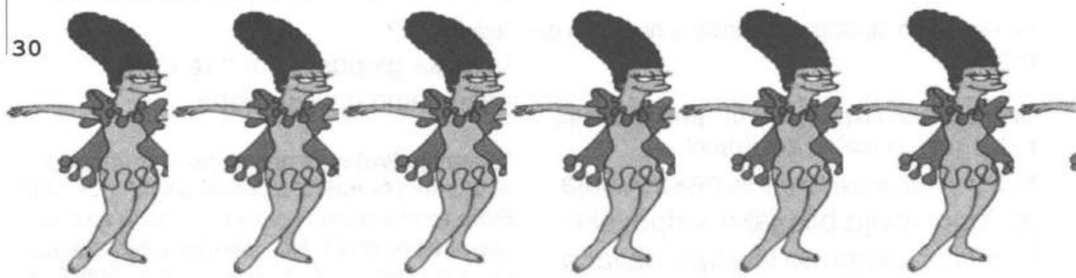
***Kako vidiš budućnost stripa u našim podnebljima, na lokalnoj razini? Što je potrebno napraviti da u našoj sredini strip zaživi i dobije zadovoljavajući tretman i publiku (čitatelje)?**
Nemam pojma. Možda da osnujemo religiju?

***Kakav je tvoj stav prema trendu da se pojedini stripovi ekraniziraju?**
Nemam ništa protiv, tako se popularizira strip, ali se u praksi sve dosad pokazalo katastrofom.

***Koliko na tebe utječe kinematografija?**
Volim film, ima puno sličnosti sa stripom. Možda bih radio filmove da ih mogu raditi sam, u sobi, dok se dijete dere.

***Veza muzika - strip?**
Sve manje. Nekada sam slušao pank, sada slušam Cowboy Junkies i Mozarta, što laganije, to bolje...

***Što bi za kraj mogao poručiti mladim autorima?**
Bit će bolje, djeco. A možda i neće.

tajne strasti Simpsonovih

>> piše: Ivana Armanini

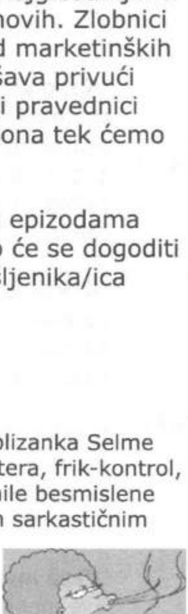
U dalekom Springfieldu, zemlji Simpsona, glavni junak-Homer nominiran je za svećenika i svečano otvara svoju garažu proglasivši je kapelicom. Neko vrijeme samo se šuškalo o mogućim gay-sklonostima jedne/jednog od likova. Zanimanje javnosti bilo je toliko da su otvorene kladionice s popisom potencijalnih gay-eva. Nakon garažnog vjenčanja nekoliko parova, za oltarom pojavila se Patty, sestra Homerove supruge Margy, strastveno zaljubljena u profesionalnu igračicu golfa. Stvari su se zakomplicirale kad se u posljednji trenutak ustanovilo da je njezina odabranica zapravo transvestit!

Ova epizoda bila je među 10 najgledanijih u 16 godina emitiranja Simpsonovih. Zlobnici kažu da je ovo samo jedan od marketinških trikova kojima Amerika pokušava privući turiste. Kako li će naši crkveni pravednici sagledati nove epizode Simpsona tek ćemo vidjeti.

Da li će i Simpsonovi u novim epizodama «sanjati ljude u bijelom» i što će se dogoditi kada procure adresari istomišljenika/ica animiranim kanalima?

/biografija Patty:

Patty je sestra Margy Simpson i blizanka Selme Bouvier. Izrazito neugodna karaktera, frik-kontrol, život joj prolazi u ispisivanju gomile besmislene papirologije i maltretiranju drugih sarkastičnim primjedbama. Osobito mrzi Homera, te koristi svaku priliku da mu spusti nekom zajedljivom šalom. Nikotinska je ovisnica, malo zapuštena izgleda. Radi u trgovini motornih vozila. Dugo smo vjerovali da živi u celibatu i da je njezina radoholija njen credo. Nova epizoda otkriva Pattyne tajne sklonosti...

SCHINDLEROVE LISTE

>> piše: Dorino Manzin
>> izvor: ZamirZine, veljača 2005.

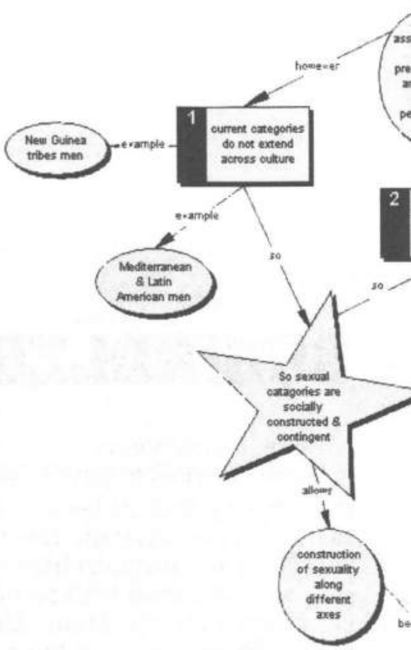
O medijskoj gladi za senzacijama i tabloidskim temama sve vam je jasno. No, zašto su se hrvatski građani toliko uznemirili zbog jednog privatnog adresara? Logično je da postoji zabrinutost mnogih gej muškaraca koji su gotovo svakodnevno žrtve fizičkog nasilja na zagrebačkim ulicama. Meni se prijetilo smrću što s uličnih fasada, što s Interneta, razbijen mi je prozor na kući, a javna sam osoba. Kako bi se onda trebao osjećati do jučer anonimni, a danas raskrinkani gej čije su ime i prezime, brojevi mobitela i telefona, ulica i kućni broj odjednom javni i svima dostupni podaci?
Otkako Iskorak djeluje, često nam se spočitavalo da teroriziramo većinu i da bismo trebali svoju seksualnu orijentaciju ostaviti za sebe. Možda neki nisu shvatili da mi ne govorimo o spolnosti koja uistinu jest privatna stvar, već o diskriminaciji koja nije privatna, već javna stvar.

Seksualno frustrirani narod

No, kako onda objašnjavate da se od dvadeset najtraženijih pojmova na internetskim tražilicama, njih petnaest odnosilo na gej imenik? Čak ni kad je Iskorak osnovan, čak ni kada se održao prvi hrvatski Gay Pride, čak ni kada su mi prijetili smrću s MORH-ova servera, nisam toliko bio obasut telefonskim pozivima medija, gej muškaraca i provokatora. Kako to da se odjednom čitava javnost interesira za podatke tipa voli šnjofati čarape ili promiskuitetan, glasine da je kurva i da šmrče? Opa... odjednom homoseksualnost nije tako nezanimljiva... Sama činjenica da je riječ o toploj braći, bila je dovoljna da svima skrene pozornost. A to je veoma simptomatično. Da živite u društvu krajnje hipokrizije, to ste znali. No, nakon afere s gej imenikom može vam biti jasno i to da se pod velom kvazikatoličkog ćudoređa krije lice voajerskog fetišizma.
Budimo iskreni... ovaj je narod toliko sputan nametnutim normama patrijarhata, toliko je seksualno frustriran zbog sraza neispunjenih intimnih želja i društvenih ograničenja, toliko je umoran od svakodnevne glume kreposnog i bogobojaznog katolicizma... da puca po šavovima i svoje komplekse liječi tražeći primjerice Severinin potpuno dosadan i nemaštovit uradak ili popis tih groznih pedera i opise njihovih pimpeka.

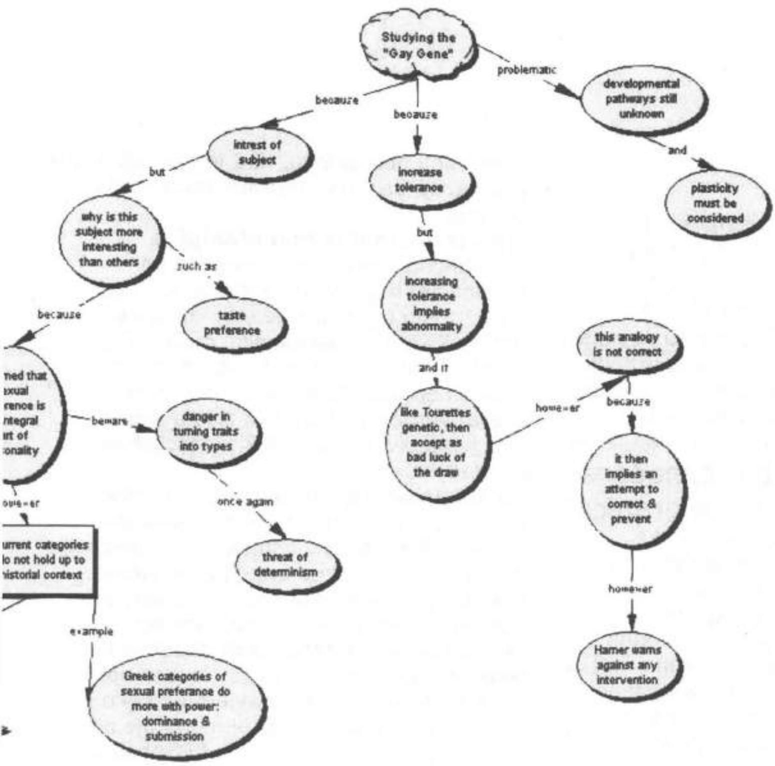
U društvu u kojem ni danas, u 21. stoljeću, ne postoji sustavna spolna i rodna naobrazba, te u kojem se demoniziraju kontracepcija ili

izvanbračni seks (koji se tobože ne upražnjava); zapravo ni ne postoji drukčija kompenzacija za nedostatak slobode u spolnom (ali i filozofskom, političkom ili vjerskom) izražavanju. Ta sprega jednoobraznosti, tj. kloniranja savršenog Hrvata-bijelca-katolika-konzervativca (čitaj: zatucane macho-seljačine) i sveprisutnog moraliziranja učinila je ovo društvo – perverznim.
Imajući to na umu, više nas ne smiju iznenaditi izvještaji o obiteljskom nasilju, diskriminaciji transrodnih osoba, homoseksualnim skandalima u vojsci ili npr. svećenicima pedofilima. Ta silna količina negativne energije nekamo se mora kanalizirati... a to ne prolazi bez žrtava. Ovaj put su žrtve osobe kojima se telefonom prijeti smrću jer se otkrilo da su pederi, a njih naravno mrzimo... između ostaloga i zato što se oni, za razliku od nas, makar i daleko od očiju javnosti zabavljaju naveliko.

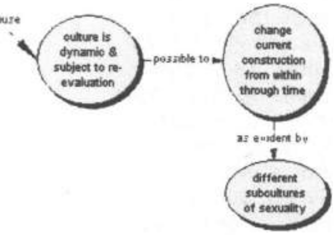

Naprijed do Schindlerove liste

Još bismo se mogli pitati kako se odnosimo prema zaštiti privatnosti, ali i kako čuvamo i štitimo svoje i tuđe osobne podatke. Autor imenika ne može biti kriv zato što je pisao osobni adresar. Ipak, odgovornost snosi nepoznati počinitelj koji je otuđio i poslao imenik drugoj osobi na e-mail adresu. Druga je poslala trećoj, treća petoj, peta desetoj, deseta tristotoj i tako je zalutao nekom novinaru. Mnogi ogorčeni gej muškarci žestoko su okrivili autora imenika, pri čemu su nesvjesno postupili po istom onom obrascu javnoga linča kojim se služi većina. Mrzimo li ga zato što je naše podatke učinio javnima... ili se zgražamo nad njegovim seksualnim iskustvom i naklonostima? Svatko od nas ima pravo voditi privatne bilješke. Može li vam tko zabraniti da svog susjeda Peru smatrate lopovom, njegovu ženu Micu glupačom, a kćer Božicu kurvom?
Bitno je da ne relativiziramo ozbiljnost prekršaja otuđivanja tuđeg adresara. Moglo bi se raspravljati o tome kako su u ovom slučaju zakinuti muškarci i da se patrijarhalni obrasci lako očituju čak i među seksualnim manjinama. Uistinu, popis lezbijki ne bi izazvao toliku pompu. No, upravo su rodna teorija i feminizam oni temelji na kojima se izgradio suvremeni LGBT pokret, a nastavak aktivizma takvih udruga i političkog sluha može jamčiti da će u budućnosti veći interes pobuđivati popis financijskih malverzacija u pretvorbi, nego popis na temelju seksualnih sklonosti. Prije sedamdesetak godina također se počelo popisivati ljude na temelju vjerske pripadnosti, a to je završilo holokaustom. A u tom paklu postojao je barem jedan popis kao izraz humanosti – onaj Schindlerov. Takve smo popise ostavili u ropotarnici povijesti. Barem zasada.

Homofobija među nama

>> piše: Jelena Poštić
>> izvor: www.gay.hr
>> foto: http://fp.bio.utk.edu

Svi/e smo homofobični/e. Bez obzira na našu seksualnu orijentaciju, bez obzira na način na koji smo odgajani, bez obzira na naša životna iskustva ili razinu tolerancije koju posjedujemo. Moć homofobije dovoljno je velika da drži 10 posto populacije u poziciji da živi živote u strahu i/ili opasnosti, a preostalih 90 posto zarobljenima u vlastitim strahovima. Analogna tome je moć seksizma, koja u poziciji straha drži znatno veći postotak žena.

Homofobija je oružje seksizma. Heteroseksizam stvara povoljno okruženje za homofobiju kroz pretpostavku da je svijet heteroseksualan. Heteroseksizam uključuje i sistematski iskaz homofobije u društvenim institucijama. Heteroseksizam i homofobija udruženo iznuđuju prisilnu heteroseksualnost i tvrđavu patrijarhalnog sustava - nuklearnu obitelj.

Glavni otpor ženskom pokretu iskazan je kroz patrijarhalnu ideju da je ravnopravnost žena, samostalnost žena, kontrola žena nad vlastitim tijelima i životima prijetnja "temeljnoj" društvenoj instituciji - nuklearnoj obitelji. Pojam nuklearne obitelji može se pojasniti bolje kroz heteroseksualnost, podjelu rodnih uloga na "ženske" i "muške", te usmjeravanje na jedan od dva moguća smjera koji zadaje binarnost roda i spola.

Oružje seksizma

Homofobija je oružje seksizma. U skladu s tim lezbijke su uglavnom nevidljive, a gay muškarci javno brutalno kažnjeni učestalim fizičkim i psihičkim napadima. Lezbijke su nevidljive jer su žene, jer ih se ne doživljava ozbiljno, jer ih se ne doživljava kao prijetnju i jer se nasilje nad njima provodi svakodnevno u svijetu koji nam nije predstavljen kao javan. Biti lezbijka znači biti označena kao neka koja je prešla granicu, izmjestila se iz seksualne/ekonomske ovisnosti o muškarcu. Dakle, lezbijke se doživljava kao bića izvan prihvatljivog rutinskog reda. Lezbijka je ona koja nema društvenih institucija da je zaštite i koja nema privilegiju na zaštitu od straha muških pojedinaca. Mnoge heteroseksualne žene vide je kao neku opreku žrtvi koju su one podnijele u svrhu prilagođavanja prisilnoj heteroseksualnosti.

Gay muškarci također se doživljavaju kao prijetnja muškoj dominaciji i kontroli. Vidljivi gay muškarci su meta ekstremne mržnje i straha heteroseksualnih muškaraca jer se kidanje lanaca muške heteroseksualne solidarnosti doživljava kao prijetnja mehanizmu seksizma. Gay muškarci su smatrani izdajicama koje treba kazniti i eliminirati. Kada vidimo snagu homofobije koja je uperena prema gay muškarcima, počinjemo shvaćati načine na koji seksizam utječe na muškarce kroz nametanje rigidnih, nehumanih rodnih uloga.

Prihvaćanje stigme

Najčešće se koristi sljedeća podjela na četiri različita, ali povezana oblika homofobije: personalna, interpersonalna, institucionalna i kulturalna.

- Personalna homofobija je predrasuda temeljena na osobnom uvjerenju da su lezbijke, gay-evi i biseksualke/ci grešni, nemoralni, bolesni, inferiorni u odnosu na heteroseksualce/ke. Personalna homofobija manifestira se osjećajima straha, nelagode, nesviđanja, mržnje ili gađenja prema istospolnoj seksualnosti. Svatko, bez obzira na seksualnu orijentaciju, može osjetiti personalnu homofobiju. Kad je osjećaju LGBT ljudi naziva se internalizirana homofobija /bifobija.
- **Interpersonalna homofobija** je individualno ponašanje temeljeno na personalnoj homofobiji, a manifestira se kroz izravno ugrožavanje i/ili napad na homoseksualne i biseksualne osobe. Ta mržnja ili nesviđanje može se izražavati smišljanjem različitih imena, pričanjem viceva, verbalnim i fizičkim zlostavljanjem i drugim individualnim diskriminacijskim postupcima.
- **Institucionalna homofobija** se odnosi na brojne načine kojima vlada, poslovni sektor, crkve i druge institucije i organizacije vrše diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije. Za institucionalnu homofobiju često se koristi naziv heteroseksizam.
- **Kulturalna, kolektivna ili društvena homofobija** odnosi se na društvene norme i standarde koji diktiraju uvjerenje kako je biti heteroseksualan bolje ili moralnije nego biti LGBT, te da svatko jest ili bi trebao biti heteroseksualan. I za kulturalnu homofobiju se koristi naziv heteroseksizam.

Kulturalnu, kolektivnu ili društvenu homofobiju doživljavamo svaki dan na televiziji i u oglasima gdje su likovi heteroseksualni, svaka erotska veza uključuje ženu i muškarca i za svako "normalno" dijete se pretpostavlja da ga privlači, te da će se vjenčati za nekoga suprotnog spola. Za to dijete se također pretpostavlja da ima majku i oca. U malobrojnim slučajevima gdje se prikazuju LGBT ljudi, uglavnom su prikazani kao nesretni, stereotipni, skloni autodestruktivnom ponašanju ili ambivalentni u pogledu svoje seksualne orijentacije.

Moć patrijarhalnog poretka temelji se na nastojanju da getoizira nepodobne pojedince i grupe kada postoji mogućnost da se one/i infiltriraju u društvo. Sve/i se mi možemo osvrnuti na ponuđenu analizu homofobije i naći primjere iz vlastita života u kojima i mi sudjelujemo u homofobičnom djelovanju i bivamo izloženi homofobiji koja je uperena u nas kako bi nas se pokušalo navesti da budemo muškarci i žene u skladu s općeprihvaćenim značenjima tih pojmova.

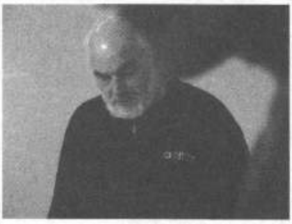
Kako smo fotografirali Gotovca

>> autor: Kruno Jošt

Srijeda, hladno, pred velikim prozorima galerije u Teslinoj stoji nas dvadesetak fotografa. Par privilegiranih unutra je s Gotovcem. Vani samo muk i škljocanje kamera. Ovdje su svi novinari, fotoreporteri, snimatelji, kamermani. Kulturna elita vjerojatno sjedi u Hard Rocku i čeka dok ne izađe print izdanje, ili će možda gledati na TV-u.

galerijanova TESLINA 7
srijeda 09/02/2005.

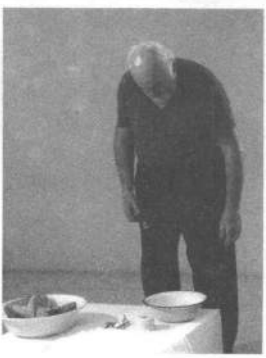
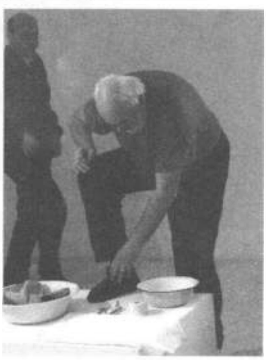
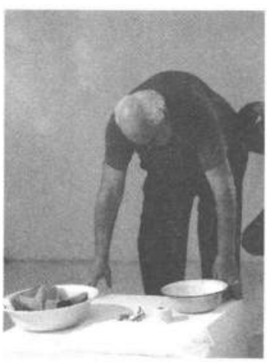
TOMISLAV GOTOVAC aka ANTONIO LAUER
Performans «Joe gevera Williams»

Tomislav Gotovac aka Antonio Lauer jedan je od najistaknutijih protagonista strukturalističkog avangardnog filma, preformansa i body arta. Od šezdesetih godina naovamo njegov rad obilježen je radikalnim umjetničkim istupima u javni prostor. Njegov rad kao sredstvo izraza kontinuirano upotrebljava vlastito tijelo. Pozadina na kojoj se očitavaju njegovi projekti sastoji se od složenih kulturoloških veza između filmske tradicije i povijesti umjetnosti, jazza, popularne kulture i američkog vojnog dizajna.

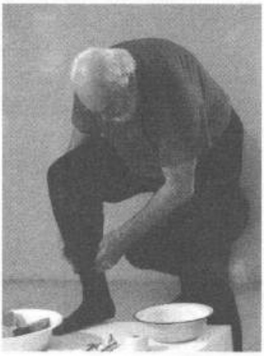
what, how & for whom
što, kako i za koga

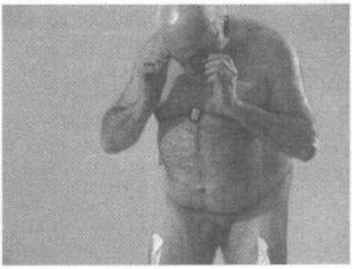

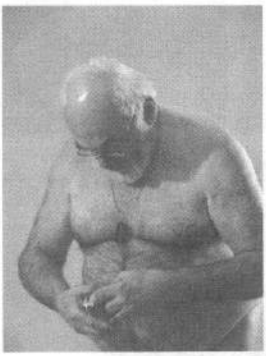

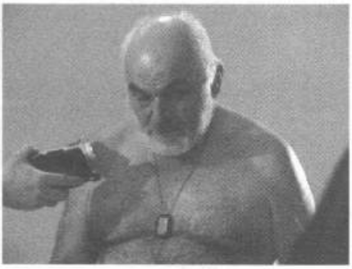

Laredo

>> pripremila: Lela Vujanić

«Two artists without any incomes, dancer and filmmaker, and two adventurers with some, realize the dreams of many people, by traveling all around the world, visiting different cities without financial difficulties: Paris, New York, London, Bombay, Casablanca, Rimini... while never leaving the town they live in. They spend time in Zagreb, walking around, discovering and visiting the cafes, restaurants, shops, beauty parlors which local owners had named after all those lost paradises...

We began our research by being frustrated not to go to Brazil. Everyone would like to go to Brazil. We do. You too perhaps. Maybe people who already live there don't want that. Some people want to go to Bali, some to work in Western Europe. Some people will never leave the place they were born. Very few want to stay somewhere. Our frustration and one accidental look through the tram window in spring 2004 forced us to find some other way to travel and led us to Laredo.»

Nakon čitanja prvih rečenica na front pageu Laredo projekta pomislila sam – jebote, ovo je zbilja super fora, projekt im je da dignu pare od fundera i điraju po svijetu... Pogledam dalje i skužim da ne idu nikamo. Samo đir po gradskim bircevima... koji nose imena velikih svjetskih destinacija.
Laredo je art projekt koji propituje fenomene putovanja, turizma i uspomena s putovanja, klišeje i predrasude o mjestima i narodima, opća mjesta... I igra se s njima. Započinje kao turistička šetnja gradom u kojoj se fotkaju mjesta, skupljaju suveniri, pletu priče o gradovima i ljudima, stvarne uspomene i neostvareni snovi... Grand finale je organizirani trip za sve zainteresirane u kojemu se simulira apsolutno sve. Osim potrebe da se putuje. To simulirano postaje novo, stvarno, stvoreno na osnovu uspomene, predrasude, klišeja, pjesme, nečije koreografije... Miješajući fikciju i stvarnost, malograđanske žudnje, lažna turistička obećanja, univerzalnu potrebu da se bude negdje drugdje, Laredo je hakiranje, zajebancija i utopija u isti čas. A na kraju - ili imaš svijet u glavi ili ga nemaš...

Petra Zanki o Laredu:

Pjesme o gradovima: Laredo je stvar u kojoj on i ona pjevaju kako će se naći u Laredu, obnoviti uspomene i sjećanja...

Po Zagrebu postoji miliju kafića koji nose imena svjetskih gradova - Berlin, Paris, Bombay, a zapravo od svega toga nema ništa: kad uđeš unutra, vidiš da u sebi ne nose nikakav sadržaj. Kod nas zapravo nema te multi-kulti priče i ono što nas zanima jest - kako neki brale koji tu živi nazove svoj birc Lugano; zašto Lugano?

Sada smo u fazi istraživanja - fotkamo konkretne birceve i skupljamo priče od konkretnih ljudi, njihove uspomene, asocijacije... Istovremeno ćemo pokušati pronaći neke klišeje kojima smo svi podložni i iz svojih predrasuda dočarati gradove.

Jedna od tema koje propitujemo jest i tema turizma koji se tako dobro prodaje, a zapravo sam skužila da je na kraju svejedno gdje živiš; radila sam kao turistički vodič, gdje radiš s 15 baba koje uplate adventure trip i na kraju skuže da su zajedno s još 15 frustra baba. I da su ispušili raj koji su očekivali i koji su htjeli dobiti.

Blur između fiction i stvarnog....

U drugoj bismo fazi pokušali dobiti deset prostora, odnosno deset kafića u kojima bi se izvodila predstava. Da ekipa, kao, uplati aranžman i putuje po Zagrebu –ponedjeljak Italija, utorak Daleki Istok... Navozavamo se zajedno po gradu. Uplate oni koji imaju neostvarene snove s putovanjima, pa umjesto da uplate kupone u Mili, mi im nudimo rješenje za njihove probleme: u sedam dana obići cijeli svijet.

Plesati po bircevima: ja bih plesala u birtiji, a Josip bi radio video stvari. Pokušali bismo dočarati pojedine zemlje i gradove - kobajagi Rio... Publiku bi činili naši turisti, vlasnici i obična ekipa koja se tu nađe na kavi.

Koreografija: ja vam sada plešem cijeli svijet, koreografije su iz zemlje u koju putujemo, dvije minute nečije koreografije koja se plesala u toj zemlji... Plešem uspomene i plešem tuđe koreografije...

Treći je dio slaganje sajtova i bannera (Lina) i interaktivni CD romovi - Welcome to Zagreb, Berlin. Skužili smo da postoje te interaktivne razglednice koje su super kicherica i koje se prodaju po svim souvenir shopovima. Zanimalo nas je tko to kupuje i tko to gleda. Čini se kako takve razglednice zapravo nisu stvarno zaživjele, ali te mutant razglednice otvaraju hrpu mogućnosti za istraživanje u nekoj šatro art priči. Lina je već prije radila bannere (edit this banner) i meni se njena ideja strahovito svidjela, osobito onaj dio s virus-bannerima koji supostoje na stranicama nekih komercijalnih sajtova i svojim prisustvom subvertiraju i ironiziraju njihov sadržaj.

Projekt koji živi ako se vi uključite u njega: adresa je http://tamtam.mi2.hr/laredo, tamo vas čeka vaš gang expedition team (Petra, Josip, Aco i Lina) da zajedno napišete, vizualizirate ili otplešete snove...

«Can you find yourself in this project? Are you an artist, or feel like that? Are you normal, not an artist at all? You don't have enough money? Visa problems? This is something for you! Join us on our travel! First step is to be member of mailing list fun s.n.travellers@lists.mi2.hr. We will appreciate your company, and your gifts/souvenirs will make us really happy. You don't have to follow us all the way around, if you don't want to. Choose your favourite town, real or fake, we don't care, right or bad moment, something that inspires you by watching us travel, and add some comments, photos, true or imaginated story, song, postcard or any other kind of expression related to our mission that you want to share.»

Obljetnički urlik

>> foto: http://www.cityofwomen-a.si
>> Sanja Iveković /Borovi i jele

13. veljače 2005.

DESETA GODIŠNJICA CENTRA ZA ŽENSKE STUDIJE ZAGREB

>> piše: Sanja Klasje

Deset je godina Centra za ženske studije - slavimo čitav dan. Od ranoga jutra slušam izlaganja gošći: **Juliet Mitchell** o sestrinstvu kao metodi življenja feminizma, **Nirman Moranjak-Bamburać** o subverzivnom čitanju Hasanaginice, **Jasmina Lukić** o interdisciplinarnosti, a **Kornelia Slavova** o uspjehu ženskih studija na Balkanu, te strastveno pripremljene reakcije *domaćih* diskutantica. Jedan kraći dio «Međunarodnog simpozija: Ženski studiji – strast, utopija, kritika» propuštam iz legitimnog feminističkog razloga: prijateljica konačno prolazi kroz fazu ljutnje zbog prekida i potrebna joj je hitna kava.

Dan se nastavlja umjetnički – na projekciji filma **Sanje Iveković** «Borovi i jele» o životu žena u socijalizmu te premijeri predstave redateljice **Dubravke Crnojević-Carić** «Odgovorila bih nijemo pokazujući prema zrcalu, vješalici i nalivperu», u kojoj glume sjajne studentice Centra. Na domjenku koji slijedi, gledam uzbibanu gomilu žena i ponekog muškaraca s čašama šampanjca u ruci, osluškujem zvuk tračeva i rađanja novih projekata - i slažem dojmove.

Ovo što promatram doista je jedna subkultura. Svi su sastojci tu: stotine žena koje se znaju, uče ili podučavaju, okupljene oko grupe ideja, s relativno jasnom etikom, formiranim slengom, profiliranim ukusom, scenom dovoljno velikom da kronično pati od fragmentacija i novih pravaca. Sve to okupljeno energijom proslave – rituala koji je istovremeno moćno kontrakulturalan jer pršti od subverzivnih sedimenata aktivizma i znanja, ali i prilično mainstream jer pripitomljava utopiju, strast i kritiku iz vlastitog naslova kroz formu... hm, recimo to, institucionalne obljetnice.

Ja sam druga generacija zagrebačkih Ženskih studija, djevojka koja mi se sviđa aktualna je deseta generacija. S njom, a pretpostavljam i većinom prisutnih, dijelim balansiranje na klackalici dvostruke svijesti - naizmjeničnu očaranost postignućima i iživciranost ograničenjima i društva i nas samih. Ona to savršeno iščašeno sažima – trenutak prije početka predstave promatra prepunu dvoranu Zagrebačkog kazališta lutaka i smije se: «Da sad puste plin, bio bi to kraj feminizma u Hrvatskoj!» Budimo realne, vjerojatno ne bi. Nestala bi mat(r)ica, ali ostale bi one nepozvane, radikalnije, siromašne, još nepronađene – odraz u zrcalu možda čak zanimljiviji od ovog artikuliranog.

S feminističkom teorijom i šampanjcem u venama, promatram škljocanje kotačića naših subkulturnih praksi. Kolače su dijelom pravile same žene, njihove mame i bake, i sve razumijemo implicitnu subverzivnost umiješanu u ženskostudijske kolače, za razliku od onih patrijarhalnih. Sve na dar dobivamo *ženskostudijski spomenar*. Nakon početne opčinjenosti samom idejom, odličnim fotkama i poetikom umrežavanja imena i aktivnosti u koju se zaranja listajući ovaj organski dokument, hvata me nelagoda jer - koliko se god trudilo nabrojati sve, uvijek netko nedostaje; i strah da u rukama držim još jedan *tko je tko?* pokušaj. S jedne strane, ta *prijatelježnica* koja unutar CŽS subkulture nadahnuto ocrtava «začudne mreže znanja i spoznavanja», iskorake i suprotstavljanja žudnje, znanja i moći, s druge strane oprimjeruje specifičan, čak sentimentalno zavodljiv tip novogovora koji onoga trenutka kada iskoračimo iz zagrljaja grupe postaje gotovo nerazumljiv. Isto tako, dirljivo je vidjeti energiju potpore feministkinja iz drugih ženskih grupa i ženskih studija iz regije i šire, čuti o ljubavi, politici i zajedničkim korijenima, kao i forzu njihovih upozorenja da se ne brza s ulaskom u institucije/univerzitet. Teško je, međutim, točno reći u kojemu trenutku nestabilnoj promatračici takvo čestitarenje počinje sličiti na srodne stranačke skupove i tapšanja po ramenima koje klopka obljetnice, čini se, po pravilu generira. No, tiranija obljetnice ipak ne pomućuje sveopći dojam: ajme, kakav potencijal, kakve divne žene, koliko toga se radi, piše, snima... Subkultura na razini svake/og prisutne/og doista začuđuje i energizira.

U divnom društvu večer završavam u Globalu, gdje je Valentinovo i atmosfera za rezat žile uz lagane zvuke Doris i Severine. Par gejeva, kojima prvo razbijamo, a onda dižemo raspoloženje, pitaju nas jesmo li ekskurzija? A tako se nekako i osjećamo, mislim, kao ekskurzija glasnih, raspoloženih žena koje obljetnicu feminističke organizacije spajaju s najljigavijom općedruštvenom obljetnicom te ih uz «Pojest ću sve kolačiće» obje poništavaju. A preostaje (i predstoji) toliko toga.

ŽELJKA JELAVIĆ, koordinatorica i jedna od osnivačica Centra za ženske studije

Iz iskustva prvoga desetljeća Centra za ženske studije: Ministarstvo obrazovanja i znanosti pokazalo se jednim od najtvrđih branitelja patrijarhalnog sustava vrijednosti. Još uvijek ima sveučilišnih profesora koji feminističku perspektivu ne smatraju relevantnom.

Patrijarhalna svijest pruža žestok otpor promjenama

>> razgovarala i fotografirala: Marina Kelava
>> izvor: ZaMirZine, veljača, 2005.

***Kako su, za one koji još ne znaju, koncipirani Ženski studiji?**

Koncipirani su kao interdisciplinarni studij, a u sebi sadrže teoriju, aktivizam i umjetničku praksu. Kritički se, iz feminističke perspektive, analiziraju, poučavaju i istražuju patrijarhat, rodni identiteti, odnosi moći između žena i muškaraca, preplitanje rodnog, nacionalnog i rasnog. Kao akademsko područje znanja, ženski studiji razvijali su se na Zapadu od šezdesetih godina 20. stoljeća i usko su vezani uz pokret za prava žena. Kada je naš Centar nastajao, situacija je bila opterećena ratom i nacionalizmom. Osim potrebe da propitujemo i djelujemo u takvoj situaciji, ratu usprkos, željele smo za sebe i druge žene omogućiti učenje i nove spoznaje. Od samoga početka našeg djelovanja promicale smo nenasilje te izričit otpor nacionalizmu i isključivosti.

***Tko su bile osnivačice Centra i na kojim ste načelima utemeljile njegov rad?**

Osnivačice su bile aktivistice za ženska prava, antiratne aktivistice, umjetnice i teoretičarke. Pored Biljane Kašić i mene, koje smo od početka koordinatorice Centra, to su još Aida Bagić, Rada Borić, Nadežda Čačinović, Sanja Iveković, Jasmina Lukić, Nela Pamuković, Karmen Ratković, Vesna Teršelič, Neva Tölle i Maja Uzelac. Program

se odvija u dva semestra u formama kolegija, modula, seminara i radionica; interaktivnost je osnovno obilježje rada. No, osim tog nosivog obrazovnog programa, koji u prosjeku pohađa 35 žena, provodimo i niz projekata koji su okrenuti prema ženama iz političkog života i aktivisticama iz različitih dijelova Hrvatske, a surađujemo i s drugim ženskim grupama. Također imamo razgranatu međunarodnu suradnju, koja uključuje i obrazovne i istraživačke projekte, a održavamo i skroman, ali vrlo važan izdavački program: publiciramo časopis Treća te djela naših suradnica i prijevode autorica poput Virginije Woolf i Bell Hooks.

***Možete li usporediti svijest o ženskim pravima danas u odnosu na prije deset godina?**

Kada smo počele raditi, u Hrvatskoj je dominantna politička struja zagovarala povratak žena njihovim prirodnim ulogama majki i supruga. Neokonzervativna politika vršila je snažan pritisak na žene, napose kao na nositeljice demografske obnove. Zbog zatvaranja mnogih tvrtki i poduzeća i manjka radnih mjesta, žene su činile, a i danas čine, najveći broj nezaposlenih. Iako oblici patrijarhalne opresije imaju različite forme, a diskriminacije žena ima na svim razinama, ipak su se u proteklih deset godina dogodili neki pozitivni pomaci. Svijest o nasilju nad ženama narasla je, razvila se i svijest o potrebi promicanja ženske politike i ženskog angažmana na svim razinama odlučivanja... Iako se možda čini kao otrcana fraza, vjerujem da stvarne demokracije ne može biti bez ravnopravnosti žena i muškaraca. U pozitivne iskorake možemo ubrojiti i donošenje zakona o ravnopravnosti spolova te osnivanje Pravobraniteljstva i Vladina ureda za ravnopravnost spolova. Zakon će svakako biti potrebno poboljšati, ali važno je da ga uopće imamo. Ipak, mnogi dijelovi društvenog života ostali su vrlo konzervativni, posebice obrazovanje. Patrijarhalna svijest pruža žestok otpor promjenama. Problem je, naravno, u tome što nije riječ o pojedincima, nego o tijelu države, točnije Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa. Suradnja s tim ministarstvom problematična je jer se pokazalo jednim od najtvrđih branitelja patrijarhalnog sustava vrijednosti. Osim prigodničarskih zaklinjanja u demokratičnost i otvorenost za suradnju, praksa pokazuje da su u stvarnosti jako daleko od toga.

***Postoji li mogućnost uvođenja ženskih studija na Filozofski fakultet?**

Uvođenje ženskih studija na fakultete nužno je, a hoće li to biti na Filozofskom fakultetu, s kojim je Centar pregovarao dok je dekan bio prof. Neven Budak, to ne znam. Nije dovoljno da postoji samo naša želja, već je potrebno da i s druge strane postoji želja i svijest o potrebi uvođenja takvih studija. Tromost i zatvorenost našeg sveučilišta vidi se i prema nekim drugim interdisciplinarnim poljima znanja, kao što su, na primjer, mirovni studiji. Svjesne smo da još uvijek ima sveučilišnih profesora koji ne razumiju feminističku perspektivu, i ne smatraju je relevantnom. Čini mi se važnim spomenuti da su svjetska iskustva u organiziranju ženskih i rodnih studija na sveučilištu različita: negdje postoje samostalni odsjeci, negdje interdisciplinarni programi, negdje pak sveučilišni centri odnosno kolegiji unutar pojedinih disciplinarnih studija. Danas je gotovo nemoguće naći sveučilište bez takvih studija. Posebno me zabrinjava činjenica da Vlada RH ne ispunjava svoje obaveze. Jedan od ciljeva usvojene Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova do 2005. godine bio je i uspostava ženskih studija na sveučilištu. Taj cilj još nije ostvaren.

***Niste dobili traženi novac od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, a žalbe se neće razmatrati. Kako to komentirate? Hoćete li moći financirati svoje programe i bez toga novca?**

Točno je, odbijena su nam tri prijedloga: dva projekta i zahtjev za institucionalnom potporom. Naš je stav već poznat javnosti; mi smo, naime, jedne od potpisnica otvorenog pisma Foruma organizacija civilnog društva Nacionalnoj zakladi. Držimo da su procesi bili netransparentni i da treba ispitati ovakvu politiku Zaklade. Baca nam se prašina u oči kada se protura teza da su organizacije civilnog društva međusobno ljubomorne jedne na druge. Istovremeno, ustrajava se na izbjegavanju razgovora o kriterijima za financiranje te o prioritetnim područjima financiranja. Iritantna je ta bahatost koju daje financijska moć, izostanak bilo kakve samokritičnosti. U našem primjeru komunikacija s uredom Zaklade bila je jako loša. Bili su nedostupni, na pojedina tumačenja iz uvjeta natječaja predugo smo čekale, višekratno nazivale zbog iste stvari kako bismo dobile odgovor... Upravo u suprotnosti s dojmom koji ostavljaju oprema ureda i promotivne čokoladice. Sve djeluje poput priče iz kakva češkog filma! Zabrinjava me što su samo tri ženske organizacije dobile institucionalnu potporu, a ženske organizacije nisu malobrojne. One koje su odbijene nisu baš ni nevidljive u javnosti. Zbog izostanka potpore morat ćemo prestrukturirati i smanjiti naše programe i projekte.

Kako u kontekstu slobodne komunikacije osigurati sredstva grupama žena koje nose ekonomske, društvene, kulturne i političke alternative da bi se učinile vidljivima njihove prakse, iskustva i know-how? Kako se izboriti za jednakost muškaraca i žena? Kako artikulirati filozofiju roda služeći se slobodnim softverom?

The Free Concept: the Gender Law

>> pripremila: Lela Vujanić

Joelle Palmieri je predsjednica i jedna od utemeljiteljica feminističke organizacije Les Penelopes, koja koordinira feministički sajt Les Penelopes i prvi feministički interaktivni TV program u Francuskoj. U ovom tekstu ona analizira tradicionalne i nove medije s naglaskom na stvaranju novih, omogućenih komunikacijsko-informacijskim tehnologijama. Joelle Palmieri pledira za nove komunikacijske i medijske modele utemeljene na slobodnom softveru, koji omogućavaju jednaku vidljivost i participaciju svim ženama svijeta. Upravo u ovom participativnom, kolaborativnom i interaktivnom modelu ona vidi mogućnost novog pristupa rodnoj problematici.

We live in an age which is submitted to the impressive development of communication techniques and technologies, which effects spread out to the social, economic, political and cultural fields, and have serious implications on the very future of our democratic life. We observe an over-concentration of resources that reinforce the setting up of monopolies and private oligopolies in the sector of communication.

= The role of media =

A "media" is supposed to be in between, a means of communication, a link between transmitting and receiving information. It seems today that it is a vertical and tense line, with a single direction, from the top downwards and has a privatized shape... And these lines, or pipes, are to be filled as quickly as possible! There is henceforth no more space for imagination, innovation, expression and exchange. Anything that needs time. In such a situation, it is difficult to consider a press system in which the "consumer" should not be passive. We are thus in presence of tailor-made information; at some broadcasters, the programs are set up from the initial "outlay", i.e. if Reebook invests, then a basketball program will be set up.

= For new models =

It is mainly men who make choices, or rather impose them to their target groups, i.e. individuals (females and males) who are considered as consumers and "non-thinkers". As actors (or journalists), or as subjects, women are nearly non-existent. They are nearly excluded from the domains that concern economy, sport and politics. Many studies on this topic, including the studies of the Association of female journalists on general press, know that. Furthermore, the proposed issues, whatever they are, should not present a gender dimension. On the other hand, any issues on women, as victims or sports or show business stars are most welcome. Besides, "the female magazines remain a fief of depreciating pictures". Any attempts of news handling with a new gender perspective is often doubtful, and submitted to universalistic pressures, when it is not simply rejected to the rank of specialized press. The logic of exclusion is therefore double; at the level of women's place within the profession as such and at the level of the news handling,

in which the "male" vision is predominant. However, the proliferation and the diversity of sources including Internet networks and not only agencies that prepare and sort out the information sources (like AFP, Reuters, BBC) should allow the setting up of new models of news handling. A new way to make new contents possible which take into consideration the social relations of sex and the global context of male domination.

= For a right to communicate =

It has been established like a universal statement that the vitality of democracy depends on the level of citizens' involvement; this means that the different groups that compose society should be duly informed and able to express their particular points of view in order to contribute to the constitution of social consensus. This aspiration has been often denied notably because of the absence of democracy within the systems of communication. This situation requires that civil society includes in its agenda the Right to Communication and, at the same time, decides to promote initiatives, which goal is to control the communication tools and to develop responsible, free and complimentary media. Particularly, women and/or mixed organizations that approach gender, must take the opportunity provided for by the Information and Communication Technologies (Icts) to bring to light particular analyses and practices.

= Information in a different way =

From the analysis of the above mentioned tendencies of "dominant" communication, and while paying particular attention to the women's place and role as victims of a double marginalization; as actors and as subjects of social, economic, cultural and political life and to the role of alternative initiatives nearly totally invisible it seems appropriate to set up totally independent media tools in which information should be, not only to the service of citizens, but especially emerging from them. A type of information that claims diversity, solidarity, equality, horizontality and streamlining. It is today necessary to think information differently while stressing endogenous contents (or information) in particular. This means concretely that all the civil society actors, women and men, must not only have the opportunity to deliver their own contents. The shape that they use to communicate should also be considered as a full model that is complementary of the more classical professional (journalistic) news handlings. This strategy gives then the opportunity to approach the issues that are undeveloped in traditional media, and provide an open dimension to the circulation of information, and present specific contents according to the regions of the world, to create an exchange and know-how network. It gives mainly the opportunity to focus on gender, and notably the social relations between women and men, the barriers that gender inequalities represent for the development of peoples and societies, the alternatives carried out by women.

= Contents of General Utility =

Furthermore, in the context of promotion of the contents that are at the public disposal, it is necessary to remain alert on matters of broadcasting control. This is possible if we create or maintain our own broadcasting networks and if we invest the decision-making centres where broadcasting is controlled, be it TV, radio or written press. This is a question of thinking information differently, according to the following principles:

- the access to information is a fundamental right,
- information is not a good, it must be free,
- the reader, the listener, the viewer is not a consumer,
- the contents must be endogenous.

In this context, it seems justified to pay attention to a new way of editorial treatment that is organized in four directions:

- to approach issues that are not developed in traditional media,
- to propose a multimedia, streamlined and horizontal treatment of information (radio, written press, electronic press, TV),
- to conceive nomadic, boundless, mobile media tools,
- to put these tools in the hands of the contents "bearers", while breaking with professional corporatism,
- to set up relays, in different kinds of tools.

These new ways of handling information give us the opportunity to consider a "star-shaped" information, in which each civil society actor/actress is in direct connection with the others. Thus, each interlocutor can bring his/her contents, and echo to the others while completing them and enhancing

them. This structure helps to bring to light a collective richness at the international level. And the exchange of know-hows and experiences, the gathering of the means around a common content, the confrontation of individual, collective or regional situations, and especially their publication and their broadcasting, make disappear the geographical, economic and political barriers. In order to concretely implement these media tools, it is important to create a network of models and build up these tools on a different economic model, which will guarantee its continuity, by:

- leaning on the concepts of solidarity economy (previously co-financed by the state and the civil society actresses/ actors),
- involving the territories (local elected people, regional administrators...),
- keeping control on broadcasting,
- using the Icts, like a cheap technology,
- giving impulse to the policies of access to the internet network,
- using the philosophy of free software.

= The free concept: future of gender =

Women represent around 80% of the poor and 67% of the illiterate. Most of them are also victims of a triple discrimination; they are women, the majority works in economic sectors that are not valued at the national level and most of them are marginalized in their social, geographical or political environment. Very often they also carry economic, social and political models that are totally different from the most visible system; an unequal, discriminatory, with high financial benefit system. And yet, this paradox remains invisible. How come? For migrant women living in poor suburbs in France, black women whose degree is not recognized in Quebec or Senegalese female fishers coming from the surroundings of Dakar, with no literacy level, publicizing their practices and their analysis of the disparities and inequalities between men and women corrupts the universalistic uses. It also reconsiders gender social relations such as the domination relations as inherited from patriarchy, colonialism and imperialism. And it defies a major taboo women's access to the public space and becomes thus a major stake. Therefore, the use of free software becomes self-evident.

= A common interest =

Besides, this philosophy gives the opportunity to develop transcontinental projects of new endogenous media, based on Icts, in order to give value to economic, social, political and cultural alternatives as carried by women in the world and to analyze gender disparities on a global scale. Indeed, free software is, most of the time, free. No need to spend money, no more "robbery" is possible, no more violations of the intellectual property law, because there is no patentability system. Their setting up is a common interest. They allow local adaptations, particularly in the language field. The opportunity that is given to very restricted, retired or isolated groups, and particularly women, to have access to information and publication is therefore unique.

= Multiply the related effects towards equality =

Therefore, these free software present the double advantage of demystifying the tools and developing the free access, included the multiplication of contents, without any restriction or obstacle, for a very low cost, and safely, in any language. This is very useful to break up the geographical, cultural, social and educational barriers. Bringing together knowledge, innovation, invention, success, good practices, becomes hence a commitment; it is a way to "understand each other" without imposing any model. The contents on gender reports and issues find particularly their meaning in this process. This participative philosophy gives the concerned people the opportunity to exchange experiences and know-how, as well as the existing obstacles and "structural brakes" in order to elaborate solutions and common strategies. As a collaborative philosophy, it multiplies the "leverage" effects, it sets up new dynamics, it encourages multiplication, diversity, as well as complementarity. As an interactive philosophy, it permits unlimited reactivity and accelerates the process of development and changes. Conceived in total complementarity with the Net, it ensures international visibility. So why do we still hide? What are all the groups of women waiting for to appropriate these new tools, especially those who are working on gender and feminists issues?

The convergence of intentions and strategies of expression between the "free" concept and the different movements for equality between men and women do not need to be demonstrated anymore. Now it is up to us to act!

from: **BARAKA KUTINA** <ktbaraka@yahoo.com>
to: "Baraka " <baraka@coollist.com>

subject: **Koncert 05. 03. Girls Are Weird**

Veliko nam je zadovoljstvo najaviti **festival Girls Are Weird**, koji se već treću godinu održava u organizaciji udruge **Nezavisni Mladi Kutine**.

Riječ je o festivalu na kojemu djevojke imaju priliku izraziti svoju kreativnost, umjetničku crtu, organizacijske sposobnosti i društvenu angažiranost, a cilj mu je popraviti nedostatak ženskog prisustva na glazbenoj sceni. Radi se o neprofitnom događaju koji **dekonstruira rodne stereotipe i djeluje neovisno o uobičajenim muško-ženskim društvenim ulogama**. Namjera nam je promijeniti uobičajeno mišljenje o ženama kao pop-ukrasima, back vokalima i vrištećim fanovima.

Ovo nije tek jedan u nizu glazbenih koncerata, već ima i lokalnu dimenziju **s motivacijom promjene postojećih društvenih odnosa**. Javnosti ćemo ove godine ukazati na neznatan broj ulica u Kutini koje su dobile ime po ženama.

Na području Grada Kutine ima ukupno 186 ulica i trgova, od čega ih je 79 nazvano po ljudima. Od toga broja, pak, ženama pripada 3 (slovima: TRI), odnosno poražavajućih 3,80 posto (ili od ukupnog broja - 1,61 posto). Jedna od tih ulica jest Ulica Sv. Ane... U samome mjestu Kutina rezultati su još gori - samo 1,79 posto ulica nosi ime po ženama! Znači li to da su svega dvije žene u cjelokupnoj kutinskoj, moslavačkoj, hrvatskoj i svjetskoj povijesti svojim radom zaslužile da jedna od ulica u našem gradu bude nazvana po njima!? Teško ćemo se složiti s ovakvom tezom...

Dakle: **subota, 05. ožujka, 21 sat;**
upad: 15 kn.

LOLLOBRIGIDA (Zagreb)
BITCHARKE NA TRAVI (Beograd)
DIYALA (Zabok)
NEWT (Sisak)

Više informacija na službenim stranicama festivala Girls Are Weird
www.weird-girls.tk

Pozdrav, baraka-kutina.com

"Meni se ne LETSa"

>> piše: Pero Gabuď

Prije svega, želio bih naglasiti kako ovo nije tekst protiv LETS-a, već samo moj osobni stav. Zapravo, super mi je da su ljudi odlučili pokrenuti LETS i nadam se da će ta priča konačno zaživjeti i kod nas.

Super je ponuditi jedan novi i drugačiji način funkcioniranja koji se ipak temelji na nekom drugačijem sustavu vrijednosti. Međutim, to nije i moj sustav vrijednosti. Problem mi je u tome što se, kao i u novčanom sustavu, stvari vrednuju. Umjesto novca uvedeni su bodovi. Dakle, posao koji obavim više ne vrijedi X novca, već X bodova. Skupljam bodove i trošim ih na različite usluge koje postoje unutar LETS-a. Suštinski gledano, ja sam odradio posao, dobio za njega novac i zatim ga potrošio plativši neku drugu uslugu.

U mom sustavu vrijednosti ja želim odraditi posao nekome iz gušta i iz altruističkih i solidarističkih pobuda, a ne da bih dobio novac ili nekakve bodove niti išta slično. Kada meni treba neka usluga, želim da mi je netko pruži iz istih takvih pobuda jer ne želim neki posao i nečiji uloženi trud vrednovati više ili manje. Netko će za isti posao tražiti više nego neka druga osoba. Netko će, pak, za neki posao reći da ne vrijedi tolike bodove, a netko da popravljanje auta vrijedi više nego čuvanje djeteta. Nekada će mi biti teže napraviti neki intelektualni posao nego onaj fizički, a nekada obrnuto. I tu se pojavljuje problem. Tko je ta(j) koji/a može odrediti vrijednost nečijega rada? I otkud uopće nekome pravo da postavlja mjerila vrijednosti i po kojim kriterijima?

Zato u mojem sustavu vrijednosti nema novca ni bodova, već samo dobra volja dobrih ljudi. Možda zvuči nemoguće, ali "treba biti realan i tražiti nemoguće." :)

Dvadeset godina nakon prvog Dana borbe protiv McDonald'sa, Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu proglasio je da se poduljim sudskim procesom koji je McDonald's pokrenuo protiv dvoje aktivista London Greenpeacea prekršilo pravo na pravedno suđenje i pravo na slobodu govora

McLibel 2

>> piše: Drago Car

McDonald'sov restoran u centralnom Londonu odabran je za mjesto pred kojim se obilježilo 20 godina rastućeg protivljena McDonald'su i svemu što on predstavlja. Na tom je mjestu 19. siječnja 1985. godine London Greenpeace održao prvi Dan borbe protiv McDonald'sa i protiv te je grupe McDonald's pokrenuo tužbu krajem 1990. godine.

Parnica koja je pokrenuta protiv dvoje aktivista London Greenpeacea u lipnju 1994. godine zbog distribuiranja letka "Što ne valja s McDonald'som?" trajala je 314 dana i time postala najdulja parnica u Engleskoj (zamislite kada bi ovdje suđenja tako kratko trajala). Osim što su si nakrcali svu silu skupih odvjetnika, McDonald's je tijekom suđenja angažirao i privatne detektive koji su pratili aktiviste, krali im poštu, pa čak na kraju i dijelili letke protiv McDonald'sa. Sud je u toj parnici, prozvanoj McLibel, priznao da je dvojac uspio dokazati da "McDonald's iskorištava djecu svojom marketinškom strategijom, zavarava javnost kada govori da je njihova hrana zdrava, odgovoran je za mučenje životinja i slabo plaća radnike, čime općenito smanjuje plaće radnika u prodaji". Usprkos svemu tome, sud je odredio da dvojac, Helen Steel i Dave Morris, mora platiti McDonald'su 40 tisuća funti odštete. Steel i Morris nisu im dali ni lipe i podnijeli su žalbu Europskom sudu za ljudska prava.

Europski je sud 15. veljače ove godine donio odluku da tuženi (koji zajedno godišnje zarade 3,500 funti) nisu dobili pravo na pravedno suđenje (McDonald's je svakoga odvjetnika plaćao 2,000 funti dnevno) i da britanski zakon nije uspio zaštititi pravo građana da kritiziraju korporacije čiji poslovi mogu utjecati na ljudske živote, zdravlje i okoliš.

Ta je presuda još jedan čavao više u McLijesu. Korporaciji koja se po svijetu širila iz dana u dan ne ide baš najbolje u posljednje vrijeme. Nakon što im se, 2002. godine, promet smanjio za 11 posto, najavili su zatvaranje skoro 200 "restorana". Sljedeće su godine izgubili 220 milijuna kuna i morali prodati lanac kafića nazvanih Aroma (to je nešto za čime ćemo sigurno žaliti). Trenutačno se nuđenjem jabuka i salata pokušavaju oporaviti od štete koju im je nanio film Supersize Me.

U SAD-u se McDonald's upravo morao nagoditi izvan suda; bili su tuženi zbog zdravstvenih teškoća koje uzrokuje njihova hrana puna masnoća. Morat će isplatiti 7,5 milijuna dolara American Heart Associationu i potrošiti sljedećih milijun i pol na informiranje javnosti o štetnosti trans masnih izomera u djelomično hidrogeniziranom ulju. Možda vam se devet milijuna dolara čini malo za firmu koja je teška 40 milijardi dolara, no nagodba je rezultat napora jednog jedinog aktiviste iz San Francisca koji već dulje vrijeme pokušava izvijestiti javnost o štetnosti tih kiselina. Trans masne kiseline koriste se u tisućama proizvoda jer su one te koje daju hrskavost pomfritu, keksima i cornflakesu (one se koriste i u onome što mnogo nas jede svaki dan – margarinu). Štetnost tih kiselina uspoređuje se s čistim kolesterolom. I dok se mi svi tako lijepo trujemo, dobro je znati da se samo jedna osoba (ili dvije) može uhvatiti u koštac s kapitalističkim divom i promijeniti stvar.

Letak iz 1985. godine, kojim je sve počelo, sada se dijeli po svijetu u milijunskim nakladama tj. fotokopijama i, kada bi i htio, McDonald's ne može tužiti sve koji ih dijele. Sama činjenica da je McDonald's pokušao zaustaviti grupicu anarhista u dijeljenju letka protiv njih dokaz je da grassroots aktivizam može biti ozbiljna prijetnja multinacionalama.

>> www.mcspotlight.org
>> www.bantransfats.com

ŠTO JE MENI PRAVNA DRŽAVA?

>> napisao: Div & Maks

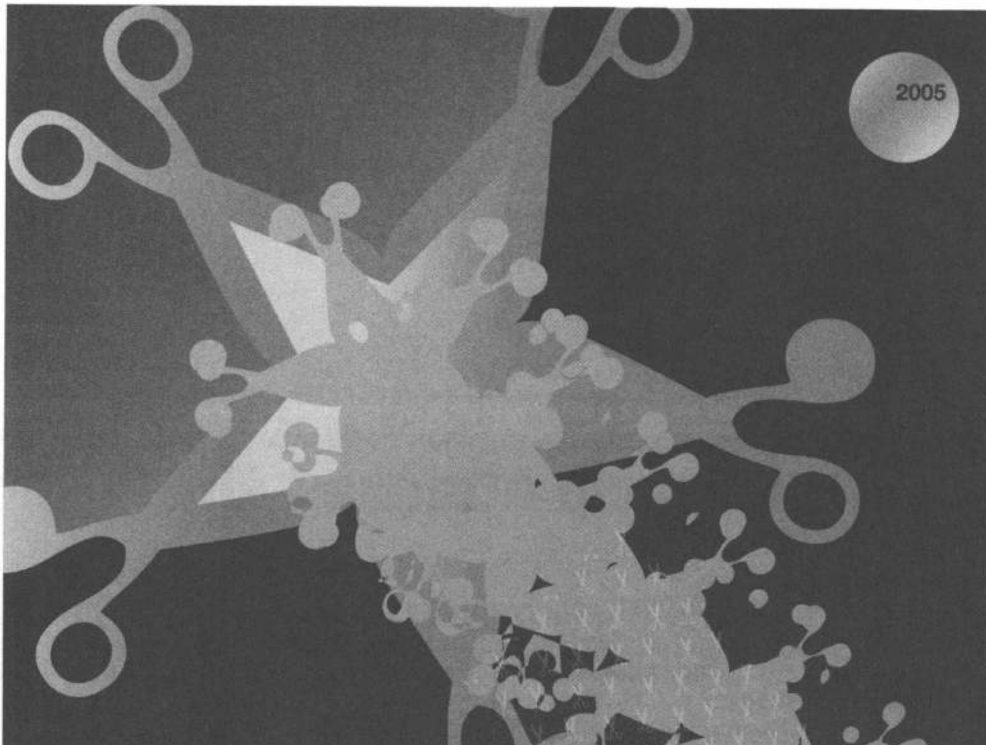
U hrvatskoj javnosti na širem društvenom planu još nije provedena diskusija je li uživanje marihuane društvena opasnost zato što dovodi do trenutačne nesposobnosti pojedinca, ili problem koji u sadašnjosti isključivo rješava policija. Znanost još nije točno utvrdila kakve su posljedice uživanja marihuane, na što upućuju znanstveni članci često suprotnih zaključaka. Dok jedni, pozivajući se na istraživanja tvrde da je marihuana štetna za zdravlje, kao i da izaziva ovisnost, iz drugog se tabora čuje drukčiji glas. Oni pak tvrde kako upravo 'pušenje trave' može doprinijeti rješavanju zdravstvenih problema, kao i duhovnom zdravlju pojedinca. Također se tvrdi da ne izaziva ovisnost, jer se većina adolescenata nakon srednje dobi, rješava tog poroka bez poteškoća. Osim toga, pristaše uživanja marihuane tvrde da konzumacija lakih droga zbog svog opuštajućeg djelovanja može utjecati i na smanjenje stupnja agresivnosti u društvu. Njihovi oponenti odobravaju alkohol kao provjeren i društveno prihvatljiv. Svaki se društveni i tradicijski običaj zalijeva litricom. Pri čemu se zaboravlja da svi oni koji stoje za šankom plaćaju državi najviše poreze, kao i pušači. Postoji i treća strana, koja ne radi razliku između štetnosti uzrokovane i alkoholom i lakom drogom, kao i drogom općenito.

Debata oko štetnosti marihuane podsjeća s jedne strane na fenomen zabranjenog voća, a s druge, na misterij GM organizama. Iako se može pretpostaviti da marihuana ima svojih loših i dobrih strana, znanstvena javnost još nije postigla suglasje oko toga. Naša se javnost, kako je poznato, problemom bavi od 1994, a čak je Željko Malnar predložio da se marihuana kupuje na kioscima uoči i preko vikenda. Time bi se spriječio šverc, odnosno izvuklo bi se najbolje od nizozemskog modela. Punila bi se državna blagajna i smanjila kolateralna šteta s krajeva distributerskog lanca. Naime, poznato je da su u narko-biznisu uvijek najpotcijenjeniji uzgajivači i konzumenti, dok glavnu pinku uvijek uzimaju dileri.

Slobodan, 27-godišnjak iz Zagreba nije uzgajao marihunau, niti ju je dilao, no svejedno se pravna država prema njemu postavila kao prema kriminalcu. Posjedovao je tri grama mare, a bio je uhićen i državi je dosad morao platiti 1200 kuna. Dobro je prošao jer je prekršajnim zakonom predviđene kazna od između 5000 i 15000 kuna. Ali to nije sve, jer je proveden i kazneni postupak u kojem je Slobodan proglašen krivim zbog neovlaštenog posjedovanja tvari koja je propisom proglašena opojnom drogom. U tom postupku izrečena je kazna od 3100 kuna. Postupak je trajao svegha nekoliko mjeseci, pravni sustav funkcionirao je besprijekorno. Država smatra da je time riješila problem jer će tako izrečana kazna djelovati kako na okrivljenika, tako i na sve druge da ubuduće ne čine kaznena djela. A i zato što će se takvom sankcijom postići opća i posebna svrha izricanja sankcija zajedno s mjerom oduzimanja opojne droge.

Jedan prijestup, dvije kazne. Zvuči kao slogan kojim su svojevremeno prodavali pet korneta sladoleda u zatvorenoj kutiji za cijenu četiri. Iz Bruxellesa se stalno kritizira hrvatski pravni sustav, kao što ga se može kritizirati i iz Trnja, Crikvenice ili Donjeg Miholjca. Ovisi o potrebama. Iz rakursa onkraj naših granica, rečeno najbanalnijim rječnikom, kritizira ga se zbog neučinkovitosti i nemogućnosti provođenja zakonskih mjera. Kao jednu od stavki za pristupnicu u EU i početak pregovora. Pitanje je je li Hrvatska kao pravna država presuđivanjem konzumentimalakih i opojnih droga riješila problem ovisnosti ili je to samo način da se zadovolji norma kaznenih postupaka. Svjedoci smo da teži prijestupi ostaju nekažnjeni, a kad dođu na sud, odugovlači se njihova provedba do beskonačnosti. Naime, Slobodan živi u neposrednoj blizini takve ustanove gdje trpaju žrtvenu janjad.

Bilo bi zanimljivo doći do podatka koliko se ukupno kazneno izrečenih mjera odnosi na dilere, mafiju koja očito postoji i uspješno djeluje, kao i na osobe koje su pod sloganom «snađi se, druže», i «ja sam se snašao» nanijele veliku štetu državi, gospodarstvu, a time i standardu građana. Osobe su to koje stvarno ugrožavaju društvenu sigurnost, ali s kojima se država nema hrabrosti suočiti.

REVIJA AMATERSKOG FILMA RAF

20. - 26.3. 2004. / ZAGREB

CZK TREŠNJEVKA, Park stara Trešnjevka 1

+++ izbor najbolje prihvaćenih filmova 2004. godine / nedjelja, 19:00 h

+++ glavni program / preko 180 kratkih - igranih, dokumentarnih, eksperimentalnih, glazbenih i animiranih - filmova iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije i Crne Gore, Francuske, Nizozemske, Velike Britanije, Austrije, Švedske i Hrvatske / ponedjeljak - subota, 18:30 h

+++ popratni program / predugački i filmovi izvan propozicija / utorak - petak, 17:00 h

+++ amaterski filmovi hrvatskih redatelja / Grlić, Ogresta, Puhovski, Zafranović / utorak - petak, 22:30

+++ uživo sinhronizirani film iznenađenja / subota, 22:30

+++ izložba fotografija / ponedjeljak - nedjelja

BOOKSA, Martićeva 14 d

+++ S RAFOM NA KAFU / predstavljanje festivala i filmskih grupa / Revija jednominutnog filma Požega, Festival kratkog filma Mostar, Low budget festival Kikinda, FAGEP Samobor / utorak - petak, 12:00

+++ KAFA, Korean Academy of film arts / mladi koreanski akademci / utorak - petak, oko 13:00 h

FESTIVALSKI KLUB

pon / CZK Trešnjevka - ZENPOP, uto / GJURO II - BASTINADO, BRKOVI, sri / FUNK - dj MIMIMI, čet / PURGERAJ - ANTENAT, BILK, pet / MOČVARA - FUNK GURU, PHILLIPE + dj-i i vj-i debitanti

+ razna filmska i nefilmska iznenađenja

RADIONICE:

VJ-ing, VIDEO AKTIVIZAM

Raf

REVIJA AMATERSKOG FILMA

PARTNERI: Centar za kulturu Trešnjevka, Booksa/Kulturtreger, Confusion, Groove sanctuary, multimedijalni institut, Propolerfilm, Fade in, Nuclear age nomadz

MEDIJSKI POKROVITELJI: BUG, KLIK, 04, ZAREZ, FERAL TRIBUNE, VJESNIK, RADIO STUDENT, CROSS-RADIO, FILMSKI.net + OFFLINE, MONITOR.hr, KUPUS.net, ZAMIRZINE.net, STUDENTNET.hr, K5

SPONZORI: Presscut, Medianet, Agava, Toyota, Plug'n'play, Audio video consulting, Zauderfilm, Princo

www.revijaamaterskogfilma.hr

Okolo naokolo Attacka i šire

>> pripremila: Lela Vujanić

Situacija u gradu čemerno je zimska. Attacka kao klupskoga prostora više nema, a mjesta za van svedena su na plaćanje upada, gužve i pokazivanja. Nekog ledjere kulturnog centra također nema, a alternativna kultura događa se u budgetima države i stranih fondacija. Radikalizam se pojavljuje još samo u opskurnim političkim strankama. Gdje se krije hrvatski underground?

Mjesto radnje: ured Attacka u Budmanijevoj, vino na stolu (naravno), upravo teku čvrste i detaljne organizacijske pripreme za 5. Faki festival. Usput se priča o zabrinjavajućoj situaciji u gradu, nedostatku plejsa/inkubatora/žarišta za DIY kulturu... O nedostatku para, padanju u Merkatoru i inim stvarima koji život znače za ovu, već pomalo ostarjelu skupinu jahača magle.

Pričali i pili: Sanjica, Olja i Lela

>>>Ja baš ne izlazim van po klubovima jer me ne interesira previše konzumerizam koji se nudi, a klubovi koji se danas furaju na neki underground - njima je bitno da ufuraju što više ljudi unutra i da svi ti ljudi plate upad, odnosno da klubovi zarade i da im se isplati to što rade. Zarada ipak ostaje najbitniji kriterij, pa smo opet na konzumerizmu. Sve ostaje na nekoliko koncerata koji se znaju zalomiti u Močvari, što opet nije DIY princip. Tamo ipak uglavnom dolaze bendovi za koje se zna da ih ljudi puše ili da će ih popušiti. Darkwood Dub i slična ekipa koja ti se već popela na vrh glave. Kset je ok klub, ne furaju se na nešto što nisu, već briju svoju priču - dobri bendovi, nezavisne etikete... Forsiranje klupskog undergrounda danas u Hrvatskoj nema smisla jer se on jednostavno na postojećim mjestima ne događa. Undergrond, naravno, postoji još uvijek, samo što nije javan.

>>>Underground klupsko mjesto je mjesto gdje se događa kultura koju rade ljudi po principu DIY-a, da svatko tko želi i ima neku ideju može doći i realizirati to što želi. Također je bitno da to što se pokazuje bude pristupačno svuda, da se rade radionice koje su besplatne jer je kretenski naplaćivati ono što sam i sama naučila od drugih. Oduvijek radimo po principu slobodnog stvaralaštva i sve što radimo je copyleft, u okviru anarhizma to je odavno jasna stvar i ne treba mi sad neko licenciranje da bismo počeli to prakticirati.

>>>Da se ne svodi priča na velike face, umjetnike koji kotiraju, pa se onda negdje pokazuju... Još uvijek ima hrpa ljudi na ulici ili bilo gdje koja radi instalacije od recikliranih materijala, dekoracije, grafite, stripove - tih ljudi nema po izložbenim prostorima u Zagrebu, galerijama i medijima... Jer ih nitko ne vidi i ne promatra. Tanja Tomić

je, na primjer, punk proza, tu je onda underground strip, imaš hrpu ad hoc sklepanih teatara, imaš onda RAF koji je napravio totalni bum; ljudi se nabriju da rade filmove i pokažu svoje radove i to je jedino bitno.

>>>Undergorund izbrisan kao kategorija...

>>>Ma, underground ima svoju briju i jebe mu se za mainstream priču, odnosno nema pretenzije da to što on brije jednoga dana postane opaki mainstream. Fura svoje i razvija se unutar sebe. E, tu se onda postavlja i pitanje međusobnih utjecaja, ali to nam je trenutačno preteško za razlučit...

>>>Undergorund mora biti independent od neke dominantne strukture mišljenja, vrijednosti, ponašanja; čim izbjegneš novac i komercijalizaciju, izbjegao si dominantne strukture... Bitno je recikliranje novca, pare služe samo da bi program išao dalje, nema zarade. Važna je komunikacija između ljudi koji čine određenu scenu, neko predstavljanje i isfuravanje prema van samo je nuspojava.

>>>Attack je krenuo iz malog prostora, malog stana, zatim se ušlo u tvornicu Jedinstvo, u prostor u kojem se jednostavno nije moglo raditi ništa osim koncerata. Mi smo planirali hrpu stvari: cyber kafe, izložbe, radionice... No, to se jednostavno nije moglo realizirati zbog poplava i vlage. Imaš brdo ideja koje ne možeš ostvariti. Normalan bi razvoj bio da danas to Jedinstvo funkcionira kao Rojc u Puli i da se stvar razvijala dalje, ali to se očito nije dogodilo.

>>>Bendovi koji su svirali u Attacku bili su bendovi kojima je bitno da putuju, upoznaju ljude, a ne da zarade. Tada je u Zagrebu sviralo nevjerojatno puno bendova koje su svi mogli gledati za sića pare, a znalo se da te sića pare idu upravo za pokrivanje troškova bendu koji je došao do Hrvatske iz neke Danske...

>>>Za nas u Hrvatskoj Attack je isto bio užasno bitan jer smo se ful povezali, otvorili i počeli surađivati; sada se radi o puno većem kolektivu, pa nam je lakše organizirati hrpu dobrih stvari. Sada, na primjer, radimo Anarhistički sajam knjiga, benefit koncert u Zagrebu, Peđa nam iz Amerike šalje pare jer je napravio tamo benefit, radi se benefit u Rijeci, neki bendovi iz Slovenije bez problema dolaze i nikome nisu bitne pare.

>>>Što znači da već sada postoji jaka i organizirana mreža ljudi koji hoće stvarati, raditi stvari po drugačijim modelima; ono što nedostaje jest neki zajednički plejs koji bi služio kao žarište/inkubator ili jednostavno kao mjesto skupljanja, nalaženja ljudi, gdje bi klinci mogli dolaziti, učiti na free radionicama... Postoji jaka potreba, postoje i ljudi, a ono što nedostaje je - prostor. Mi možemo sutra skvotirati neki prostor, ali sve ono što smo prochekirali po gradu jednostavno je neprikladno za nešto što bi trebalo biti neki kulturni/društveni centar.

>>>Vani postoji mreža skvotova i društvenih centara gdje možeš čuti masu bendova, pogledati izložbe, čitati knjige, imaš skvotirani internet kafe s recikliranim kompjuterima na Linuxu; apsolutno je sve besplatno. Ovdje nemamo ništa slično, a još stalno moramo objašnjavati da nismo paraziti i slične priče. Ovdje to ne funkcionira jer mislim da ljudi još nisu dovoljno educirani o tome da su takve stvari moguće, da je jednostavno moguće uspostaviti neke druge modele...

FESTIVAL ALTERNATIVNOG KAZALIŠNOG IZRIČAJA

FAKI 008

Hola, bola, opet glavobolja...
Tko sam, što sam? Faki sam broj osam!
Trajat ćemo zajedno **od 24. do 28. dana 5. mjeseca godine '05.**
Javite se, najavite i prijavite geg, nastup, anegdotu, performans, instalaciju, akciju, multitotaldisciplinarnu frakciju, predstavu, šalu i ful kul ideju na: faki008@net.hr

Ako si za, provjeri na **www.attack.hr/faki**

Drop dead line je 11. 04. 2005.
Nemojte ubiti svoju kreativnost!

Naša adresa je:
FAKI (ATTACK)
BUDMANIJEVA 12
10000 ZAGREB

tel. +385 1 6055 438,
čeka vas vaš Faking tim.

Autonomni kulturni centar - ATTACK! i ove godine, osmi put, organizira Festival alternativnog kazališnog izričaja - Faki 8, od 24. do 28. svibnja 2005.

Festival je od svog nastanka zamišljen kao međunarodni susret umjetnika i skupina koji/e djeluju izvan institucionaliziranih komercijalnih kazališta, potiču mlade izvođače i pokazuju kvalitetan umjetnički doseg. Ova vrlo uopćena koncepcija u praksi znači da je FAKI festival alternativnog teatra, uličnog teatra, performansa, off i low budget teatra.

I ove će godine FAKI svim kulturnim aktivistima i kazalištarcima iz različitih zemalja dati priliku, međusobni susret, komunikaciju i prezentaciju njihova rada. Cijeli program odvijat će se kroz radionice, izvedbe, (ne)formalne diskusije, ali i kazališne predstave.

Attack! je nestranačka, neprofitna, nevladina, volonterska udruga građana koja stvara i širi kulturnu i političku alternativu te alternativnu ekonomiju, osiguravajući prostor u javnosti svima koji se žele kreativno izraziti i sudjelovati u promjenama na lokalnoj razini, koje vode slobodnom društvu.

Ovo je poziv svim teatarskim skupinama, entuzijastima, teatromanijacima i ostalima koji to žele, da se prijave na FAKI 008 svojim performansima, predstavama, spektaklima, ili samom pojavom...

FUTURE PRIMITIVE

Program će kroz različite forme (predavanje, tribina, diskusija, projekcija filmova) pokušati ponovno otvoriti sva pitanja iz društvene sfere koja se smatraju zatvorenim ili nepostojećim, a čije posljedice svakodnevno trpimo: ekonomiju, rad, progres, političko predstavljanje i posredovanje, supertehnologije... Ti duboko kontroverzni koncepti i strategije u službenom su diskursu zastupljeni kao aksiomi, kao nesporni temelji "našeg načina života", što se također prihvaća kao nesporna kategorija. Program će predstaviti i educirati o onim autorima i konceptima koji su otišli najdalje u problematiziranju svih tih pitanja: krenuvši od prezentacije alternativnih ekonomskih modela, preko predavanja kontroverznog anarhoprimitivističkog autora Johna Zerzana do predstavljanje radikalne *avangarde avangarde* Situacionističke internacionale.

>>
«Alternativna ekonomija» 21. 03. 05., Mama, 19 h
Prezentacija koncepta alternativne ekonomije: smisao, mogućnosti i postojeće prakse. Predstavljamo **Operaciju Džabalesku** (izdavački pothvat koji se temelji na ekonomiji poklona) te pokretanje **LETS-a** (sustav razmjene vještina i usluga s ciljem zadovoljavanja svakodnevnih potreba sudionika i izbjegavanja državnih institucija) u Zagrebu.

>>
«Future primitive» 25. 04. – 10. 05. 2005.
JOHN ZERZAN (jedan jako sumnjiv tip) **on Balkan tour**: Zagreb, Split, Rijeka, Pula, Beograd. Predavanja, tribine, diskusije; lude zabave i ulične akcije.

>>
«Društvo spektakla danas» 23. - 25. 05., Mama
Prezentacija rada avangardne političke grupe iz prošlog stoljeća, Situacionističke internacionale, čiji je smisao radikalna kritika svega postojećeg. Prezentiranje rada sastoji se od predavanja / seminara o dokumentima, novinama, knjigama koje su izdavali i filmovima koje su snimili, kao i o teorijskim i praktičnim postavkama iznesenim u njima, te paralelnih diskusija o istim temama.

AGENCIJA ZA RJEŠAVANJE
NERJEŠIVIH DRUŠTVENIH
PROBLEMA

predstavljanje fotografa:

MARKO STRPIĆ info ►►►
fotke napravio marko. fotkano iz praktičnih, a ne umjetničkih razloga. neke fotke su ispale dobro.

BUSH?
NE BUŠ!
NE KRV

NE U NAŠE IME
VAŠA NAFTA JE KRVAVA
NE RATU ZA NAFTU!
NE RATU ZA NAFTU!
NE U NAŠE IME
malaysia

NE U MOJE IME
NE U MOJE IME
RAT JE RAT

HRANA,
A NE
ORUŽJE

לכיבו
للاحتلا
THE OCCUP

POLICIJA
MUP

GROOVE SANCTUARY

svaki dobar groove, bas i ritam je dobrodošao kod nas

>> razgovarala: Tanja Topolovec
>> pripremili: Vid Jeraj, Sofija Dobrić

Crew Groove Sanctuary je nastao krajem 2002. izazvan dugogodišnjom frustracijom dvojice članova crewa, Bojana i Damira koji rade u Močvari, zbog nedostatka elektronske glazbe u klubu. Negdje na tom putu susreću Vanju i Sofiju te počinju u Attacku organizirati slušaone d'n'ba i breakbeata:

"Kad je Attack izgubio prostor, pružila nam se prilika da to isto radimo u Močvari.
Groove Sanctuary je naziv večeri koje radimo u klubu Močvara, na kojima pokušavamo promovirati elektronsku glazbu ne ograničavajući se samo na jednu vrstu, što govori i samo ime večeri, „utočište groovea". Znači, **svaki dobar groove, bas i ritam je dobrodošao kod nas.**
Počeli smo to raditi iz čiste ljubavi ali i jer ti fali mjesto za izać negdje vani i slušat nešto što želiš i voliš. Pošto nam je drum'n'bass i breakbeat svima „zajednička točka", večeri su nam većinom takvog karaktera, ali ne zaziremo od drugih vrsta elektronske glazbe, kao što je jungle, dub, reggae, electro.
Posebno nam je drag festival «Free As a Bird» kojeg smo prošle godine prvi put organizirali i koji je trajao nevjerojatnih devet dana. Namjera nam je taj festival raditi svake godine i izdignuti ga na višu razinu kombinirajući glazbu, video i intervencije u interijeru i eksterijeru.»

>> www.groovesanctuary.urk.hr
>> groovesanctuary@gmail.com

Drum'n'bass i breakbeat kultura u Hrvata je do prije nekoliko godina bila na totalnoj margini, međutim, mnogo se toga promijenilo. Danas možemo reći da ipak postoji svojevrsna scena koja je na nekoj tankoj granici mainstreama i alternativne scene.

«Projekt kojeg smo realizirali zajedno s Confusion su Playground večeri u Močvari, na kojima nastupaju mlađi ljudi na sceni, manje poznati DJ-i, koji rade neke nove i inovativnije stvari. Prvi PLAYGROND, se održao 09. travnja 2004. u Močvari, a bio je zamišljen kao PLAYGROND-CLASH gdje se suradnja proširila na svih šest crewova koji djeluju u Zagrebu. To su confusion, bass invaders, soulheadz, demonicle substance crew, dirty beatz i groove sanctuary. Još bih spomenula i Jungle Playground 28. siječnja, doveli smo slovenskog dj Pier-a iz RDYO uz podršku naših DJ-a Jin-Sana, Proa, Funk Gurua i Phillipea. Tim smo Playgroundom htjeli podsjetiti publiku na dobri stari jungle što mislim da nam je i uspjelo jer je interes publike bio i više nego dobar. To mi je bilo drago vidjeti, a bogami i čuti. Jungle ipak nije mrtav!!!»

O planovima svog crewa za budućnost, Sofija otkriva:
«Osim što smo sada zauzeti raznoraznim poslovima i obavezama pripremamo festival za peti mjesec, planiramo sudjelovati u još nekim projektima u bližoj i daljoj budućnosti i, naravno, dalje raditi večeri u klubu Močvara.»

NENO BARIĆ A. K. A. FUNK GURU:

Samo smo željeli podići razinu klupskih večeri na jednu višu razinu

**** Sofija i Vanja iz GS kažu da dolaskom Confusiona nastaje d'n'b i breakbeat scena, pa me zanima, onako iskreno, što ti misliš o tome?***
Iskreno, mislim da se ne bi baš moglo tako reći. Confusion je napravio velik utjecaj na d'n'b i malo manji na breaks scenu, ali svejedno se postanak te zajedničke scene ne može pripisati samo nama već svima uključenim ekipama u posljednjih tri, četiri godine.

**** Kada se okupio Confusion Crew?»***
Od 2001. sam konstantno svirao u "mami", kao dio veoma šarene "mama dj'z" ekipe, te sam tamo i upoznao svoje buduće konfjužnovce Phillipea i Bornu, te Martinu i Anu, koja nam je dugo vremena radila dizajn svih promo-materijala. Brzo smo se svi skužili, i zbog kroničnog nedostatka d'n'b večeri odlučili smo se okušati u organizaciji istih. Prvi party smo organizirali u Attacku s tadašnjim Kryo Crewom. Party je prošao iznad svih očekivanja, te smo shvatili da je vrijeme da se d'n'b scena pokrene s mrtve točke, pa smo registrirali udrugu. 09. ožujka 2002. u SKUC-u smo napravili prvu Illectric Funk večer. Osim Illectric Funka, radili smo i "Funky Spunk" u Spunku, "Playground!" u Točkici i Močvari, live VJ session "Videoskop" u kinu Central. Za partyje u foajeu kazališta «Vidra» trenutno čekamo. Imamo i radio emisiju "Power_Cut" četvrtkom od 19 sati na Radiju Student 100,5MHz.

**** Reci mi i par riječi o vašem projektu Illectric Funk?***
To je klupska večer, najveći i najvažniji projekt naše udruge odnosno crewa Confusion. Htjeli smo zagrebačkoj publici predstaviti najbolje d'n'b i breaks DJ-e, postaviti kontinuitet u organiziranju takvih večeri i zajedno sa drugim ekipama napraviti solidnu d'n'b/breaks scenu, uvesti video-projekcije i VJ-e kao integralni dio klupskih večeri, te općenito podići kvalitetu klupskih večeri na jednu višu razinu. Vjerujem da smo u tome i uspjeli. Ove godine smo bili primorani staviti Illectric Funk na čekanje, no čim se neke stvari srede, krećemo sa još boljim večerima!

**** Kako doživljavaš Playground i Free As A Bird Fest, imaju li budućnost?***
Nisam previše upućen u Free As A Bird Fest, osim što dobro poznajem i cijenim ekipu koja ga organizira. Što se tiče Playgrounda!, sve mi se čini da će imati jednako dobru reputaciju kao i Illectric Funk večeri. Naime, kako je Illectric Funk večer sa najčešće prilično skupim glavnim DJ-om, te večeri radimo samo u velikim klubovima - moramo zbog velikih troškova - što nosi prednosti, ali i neke nedostatke. Zato smo i pokrenuli Playground! na kojem se više "igramo" sa samim konceptom klupskih večeri, zovemo manje poznate DJ-e i live act-ove, nepoznate našoj široj publici, ali koji zaslužuju da ih se čuje i vidi, a koje najčešće ne možemo zvati na Illectric Funk.

**** Ponekad nastupaš i s VJ-em Onoxom. Da li je VJ-ing bitan za tvoj nastup i općenito? Prati li Onoxo tvoju glazbu, osmišljavate li video zajedno ili sve prepuštaš njemu?***
Onoxo i ja znamo se već duže vrijeme, te je i on dio Multiscape ekipe, a obojica smo iz Međimurja. Imam potpuno povjerenje u njega, smatram ga jednim od najboljih naših VJ-a, pa niti nemam razloga buniti se. Inače, VJ-ing smatram krucijalnim za opstanak klupske scene te vjerujem da je simbioza slike i zvuka - uz dodatak interakcije između glazbenika i slušatelja, koja tada postaju aktivni sudionici procesa razmjene senzornih iskustava - upravo sljedeća stepenica u razvoju glazbe, a pogotovo klupske glazbe.

LUKA MAJIĆ A. K. A. DJ LUKA:

Vive la resistance!

**** Luka, tebe smatraju techno DJ-em, šta je to techno i šta u stvari puštaš ?***
Jeff Mills je prije nekoliko godina definirao techno kao glazbu koja se ne može definirati. Radeći na Radio Studentu godinama, slušao mnoge glazbene stilove, polako počeo puštati na raznim partyjima. U Močvari bih puštao disco-punk, na Breakaliciousu electro, na Bijenalu u KSET-u loopove i šumove, a u OTV-domu acid-house. Uvijek cijenim DJ-a koji donosi nešto novo, bila to tehnika/ tehnologija ili stil, i shvatio sam da mi je najveće zadovoljstvo slušati dobre DJ-e sa dobrom novom glazbom, uzimajući u obzir da koristim riječ 'novo' kao nešto novo meni, a ne trendovski ili vremenski novo. Trenutačni afiniteti su mi TV on the Radio, Matt Dear, Johnny Cash, Pastamusik...

****Primjećujem da surađuješ sa križevačkom udrugom Safehouse, kako to da ne postoji suradnja i u Zagrebu?***
Čini mi se da su i suradnja i odaziv više nego dobri.
Moram priznati da mi je uvijek veliko zadovoljstvo doći u Križevce, jer sam od prvog gostovanja naišao na super publiku, a s godinama se taj odnos i unaprijedio. Meni je najveće zadovoljstvo što u 'Safehouseu' imam kompletnu slobodu i nevjerojatnu podršku, iako i u Zagrebu puštam iste stvari.
Razlika između Zagreba i Križevaca mora postojati, bar zbog geografske udaljenosti, ali moram priznati da preferiram Križevce, što argumentiram time da je scena u Križevcima puno manja, stoga i kompaktnija i svježija. U zadnje se dvije godine i u Zagrebu pojavila grupa koja puno radi na svojoj glazbenoj kulturi, s tom razlikom da je scena u Zagrebu masovnija, pa se ne ističu. Vive la resistance!

****Priča se da izdaješ novi CD.***
Sve informacije se mogu naći na www.safehouse.hr. Trenutno završavamo promotivni CD MIX «Ability/Fatality» koji na sebi sadrži tri segmenta partija održanog početkom ljeta u Safehouseu. S obzirom da sam te večeri dugo svirao, smatrali smo da je bolje kronološki predstaviti cijelu noć nego sve svesti samo na jedan sat. Na sceni partiji najčešće počinju i završavaju u x i y sati, glazbena je dinamika najčešće konstantna, s hitovima i provjerenim alatima, dok u ‚Safeu' to nije tako, te smatramo da smo taj odnos tako najbolje mogli predstaviti.

Hip-hop kultura jedna je od trenutačno najeksponiranijih subkultura u svijetu, a sastoji se od četiri elementa koji čine jedan veliki spektar mogućnosti. Kultura koja se početkom osamdesetih pojavila u Americi (Bronxu) ubrzo je obuhvatila cijeli svijet. Četiri vrste izražavanja - govorno (rap), slikovno (grafiti), muzičko (DJ-ing) i plesno (break-dance) - postali su svjetski hit. Danas ta kultura postaje vrlo jaka jer nakon više od 20 godina razvijanja ulazi u gotovo sve smjerove kulture i zabave. Na našim je prostorima također tako. Hip-hop je definitivno pravac koji okuplja mlade i nudi im alternativu za aktivno sudjelovanje unutar te kulture.

FreeStyle Kings dance studio udruga je građana koja se bavi razvitkom hip-hop i break-dance scene na našim prostorima. Članovi udruge mahom su mlade osobe koje proučavaju svjetsku hip-hop scenu, trendove unutar te scene te njezinu organizaciju. Na taj način razvijamo domaću scenu u koraku sa svjetskom i u suradnji s organizatorima iz drugih zemalja. Dosad smo organizirali oko 25 break-dance događaja (natjecanja, foruma, jamova i drugih okupljanja) u Hrvatskoj te su neki od tih događaja poprimili i međunarodni oblik. Plesne škole, koje se nalaze na dvije lokacije u Zagrebu, plasiraju na scenu nove grupe, a uz plesno znanje, pojedincima pružaju i znanje o samoj kulturi. U suradnji s udrugom Prava djeteta i Ambidekster klubom, usto, pripremamo veći projekt organizacije plesnih radionica za osobe s invaliditetom.

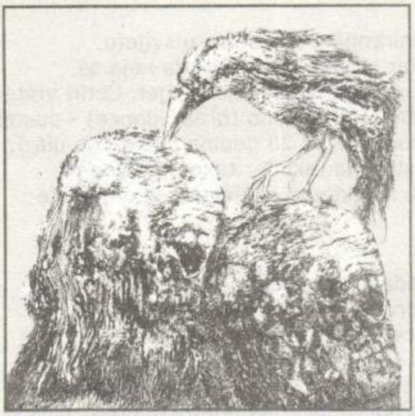
BombRush3

BombRush je break-dance događaj koji se proteže kroz šest mjeseci i ujedno je kvalifikacija za veliko međunarodno natjecanje koje će se održati u Zagrebu u srpnju ove godine. Dosad je BombRush održan dva puta u zagrebačkom klubu Pauk te je sljedeći zakazan za 19. 03. 2005. na istoj lokaciji. Možete očekivati atraktivne break- dance battleove te isto toliko atraktivne MC battleove, kao i razna gostovanja stranih break-dance grupa, DJ-a i MC-a. Sve su break-dance grupe koje se natječu iz Hrvatske, prijavljeno ih je ukupno 12, a u natjecanju je ostalo još 8 grupa (Mystical Skillz, Megablast, FeelDaPanic, KIDACHI, Sinovi Oktogona, Crash Test Dummies, Hot Wire The Car i Positive Elements) koje se susreću kroz sljedeća četiri događaja. Sustav je natjecanja takav da se dvije grupe battleaju i grupa koja izgubi napušta natjecanje; tako se dolazi do finala i pobjednika.

19. 03. u klubu Pauk očekuju nas sljedeći battleovi: Crash Test Dummies vs. KIDACHI i Sinovi Oktogona vs. Megablast. Plus MC battleovi: Ink vs. Bug i Khan vs. Tremens.

www.freestylekings.org
contact@freestylekings.org

«Buka za laku noć»

>> napisao: Vid Jeraj

Prošlu su godinu na alternativnoj sceni obilježila izdanja Nizozemaca «The Ex», koji su nakon objavljivanja dvostrukog CD-a *«Turn»* proslavili 25-godišnjicu djelovanja, te Wolf Eyes iz SAD, koji su objavili CD *«Burned Mind»* za legendarnu nezavisnu etiketu «Sub Pop». Oba benda dolaze iz *undergrounda*, anarho- i DIY pokreta, imaju i punkersku i noisersku, naglašeno urbanu vibru. Glazbeno su beskompromisni, i stilovima koje povezuju, i intenzitetom kojim se obraćaju publici.

Album *«Turn»* je pljuska za uho jer se pjevač GW Sok poigrava s riječima i izvrće njihov smisao na duhovit i socijalno kritičan način. Iako rudimentarnog stila, postiže puno *nonsensea* s malo teksta. Gitaristi ritmički sviraju neke svoje riffove, bubnjevi su ethno/ tribal, a na CD-ima se nađe i post-punka i free-jazza i istočnoeuropskog folka. Inspirirani su etiopskom kulturom, održali su koncert u Adis-Abebi pred 5000 ljudi. Surađuju s etiopskim glazbenicima, crpeći glazbene i kulturne motive koje ucjepljuju u svoju glazbu, što se osjeti na dvije, tri pjesme na CD-u.

The Ex, žive u Amsterdamu, s promotorom i toncem, ima ih sedmoro. Jedni su od pionira stare škole anarho-punka s kraja 1970-ih i do danas su izdali preko tucet albuma. Surađivali su s bendovima poput Chumbawambe, Ne Ždali, No Means No, Sonic Youth. Iako bend, kao individualci i anarhisti, uspjeli su nadići i neke klasne stereotipe. Surađuju, primjerice, i s akademskim glazbenicima.

Andy EX, gitarist, svirao je s Ivicom Koševićem iz Gone Bald, a objavio i CD kompozitora Marka Cicilianija na svojoj etiketi «Unsounds». Još 1992. se Andy EX, tada još Andy Moor, pojavio na kompilaciji *«The Dignity Of Human Living is Vulnerable»* sa svojom tadašnjom grupom «Dog-faced Hermans». Kompilacija je objavljena kao reakcija na izbijanje rata na području bivše Jugoslavije.

«Wolf Eyes» su porijeklom iz Ann Arboura, drugog velikog grada poslije Detroita u saveznoj državi Michigan. Ujedno su i predstavnici tzv. noise-rock bendova nove generacije, poput Sun O))), Erase Errata, Ohne, Black Dice i drugih. 'Vučje oči' su uzduž i poprijeko prošarali prometnice SAD, nastupajući pred publikom, koja poučena iskustvom, preporučuje na koncert ponijeti čepiće za uši. Glazba im je toliko ekstremna i brutalna da se ni o kojem drugom aspektu njihove pojave ne govori.
Sviraju od 1996, a CD-ove i kazete su izdavali sami u malim nakladama i distribuirali ih *underground* kanalima. Produkcija je live, i strogo analogna. Rade zvučne kolaže, s tim da su ovo prije «bučni» kolaži, koje nose električne gitare. Gitarama zuje i krče, bas-gitara je ozvučena *wahom*, nemaju ni bubnjeve ni udaraljke, koriste se i osmokanalnim magnetofonom. Spominju se i neki saksofoni, no nitko ih dosad nije čuo.

CD *«Burned Mind»* počinje vrlo tihim uvodom i šumom nalik na krckanje staniola od nekih 30 sekundi, nakon čega zvuk odlazi u drugi ekstrem. Naslovi pjesama su *«Stabbed In A Face», «Reaper's Gong», «Dead In A Boat»* i *«Village Oblivia»*. Zvučnike treba prilagoditi, jer je ovo najsličnije ranim radovima KK Nulla, u Absolut Null Punkt. Zavijanje policijskih sirena i zvukovi grabljanja po cementu podsjetit će nekog na industrial. Osobno mi je najzanimljivija kombinacija roštanja po gitari u kombinaciji s osmokanalcem punim sempliranih zvukova. Buka odvrnutih gitara ima neku industrijsku impresiju, pomalo s utjecajima japanskog punka. Razloga za buku među bendovima iz SAD-a nikad nije bilo više, još tamo od kraja 1960-ih. Samo što ovo danas nema veze ni s psihodelijom ni s ratom protiv komunizma.

Engleska i irska tradicijska glazba političnija je od rock n' rolla!

>> napisao: Drago Car

Ako ti u glavi, kada pomisliš na *anarho-punk*, iskrsne slika prljavih klinaca koji, uz buku na neprepoznatljivom jeziku, sa stagea izvikuju parole protiv režima, onda ili nisi ču/la/o za Chumbawambu ili si ih zadnji puta vidje/la/o u nekoj rupi u Leedsu 1981. Otada je Chumabwamba postao jedan od rijetkih punk-bendova koji su uspješno zamijenili buku za *radio-friendly* glazbu, ne zamijenivši time svoje ideale za mainstreamu karakteristični cinizam ili pop-gadarije. U Zagrebu su se pojavili u srijedu, 16. veljače, u akustičnom izdanju.

*** Počeli ste s punkom, a nastavili s pop- i akustičnom glazbom. Da li je to bila svjesna promjena?**
B: Svake godine, ili svake dvije godine, kada bi radili novi album, sjeli bismo i pitali se: «A što sad?» Nikada se nismo organski razvijali, jer tad se nađeš u situaciji da se uglavnom vrtiš u krug. Uvijek smo željeli napraviti nešto posve neočekivano i drugačije. Promjena je kod nas uvijek bila svjesna odluka. Kao i zato što je putovati uokolo s osam ljudi i svim ljudima koji idu s nama na turneju – teže. Mislim, lako je raditi takve koncerte u Britaniji, Njemačkoj ili Italiji, ali je očito teže u tom sastavu otići u Kanadu ili Hrvatsku. Tako nam se učinilo zgodno postati akustični bend, kao osvježenje, što nam je dalo prostora da sagledamo stvari iz drugačijeg kuta.

*** Kako, kao osmero ljudi uključenih u kreativni proces, odlučujete o novim idejama?**
B: Sastančimo, he-he. Sjednemo i imamo dnevni red. Sastanci su podijeljeni na poslovni i kreativni dio. Kroz poslovni dio uglavnom brzo prođemo, no kreativni dio nam pojede puno vremena jer svi dođu s idejama i onda raspravljamo.

The Ex: «Henry K» (izvadak)
«I searched for the soul of young Henry K. I searched all night, I searched all day. And I searched his pockets and I searched his books, and I searched the fucker's lists of crooks. Yeah, I searched for the soul of Henry K. I thought there should be something slightly okay. I searched in the corners, and under the bed, I searched for the facts kept under his hat. I searched for the soul of young Henry, not out of spite or envy. You may call it curiosity, but I just tried to understand, you see, why the poor soul got away... I searched in vain, I searched in vain. I may not be Abel, but he's worst than Cain: the public enemy of now and then, the legitimate son of Uncle Sam. But the poor soul got away, why did the poor soul got away?»

*** Kako ste odlučili tko će od vas ići na turneju, a tko ostati doma?**
B: Većinom na sastancima. Uvijek bismo se dogovarali, čak i kada bismo radili albume, tko će biti glavni vokal na nekoj pjesmi. Uvijek raspravljamo o tome, kako bi svi podjednako sudjelovali i da su svi na kraju sretni.

*** Da li se puno toga promijenilo otkako ne živite više svi zajedno?**
B: Ne, jer imamo jak međusobni odnos baziran na čvrstim principima i bilo bi nemoguće bilo kome od nas zanemariti ih. Nitko ne bi mogao reći npr. «želim veće pravo glasa» ili «baš me briga za neku stvar», «ne želim se miješati u to», «vi ostali to napravite». Svi uvijek imaju jednak udio u svemu.

*** Što sad radi druga polovica benda?**
B: Zabavljaju se, u stvari, rade ono što su oduvijek željeli, ali za to nikad nisu imali vremena. Bubnjar Harry didžeja okolo. Dunstanova djevojka bi trebala danas roditi drugo dijete, tako da on ionako ne bi mogao ići na turneju, a ovako ima sretno opravdanje. Danbert piše knjigu o političko-povijesnom odnosu između Iraka i SAD, a Alice piše radio-drame.

*** Što možemo očekivati od Chumbawambe u budućnosti?**
B: Iskreno, ne znam. Nezamislivo mi je za dvije godine raditi ono što radimo i danas. Skoro se svako jutro u posljednjih 20 godina budim ne vjerujući da mi je ovo posao. Nadam se da ću moći nastaviti uživati u ovome što radim, jer znam da toliko mnogo ljudi, oko 99 % ljudi, ne vole ono što rade. Ja sam tu stvarno povlašten i samo se želim nastaviti zabavljati.

*** Što vas inspirira u posljednje vrijeme?**
B: Glazba Roba Johnsona, kantautora iz Londona. Radimo akustične stvari i zato što smo prije nekih dvije godine otkrili da svi slušamo takve stvari i odlazimo na akustične koncerte. Bili smo na «Radio 2 Folk Awards», dodjeli nagrada velike radio-stanice koja većinom pušta tradicijsku glazbu. Otišli smo tamo i shvatili da i publika i izvođači, poput Tonyja Benna, Christy Moore i Martina Carthya, te bendova kao Oysterband, dakle tradicijskih engleskih i irskih glazbenika, govore o politici i ratu na način koji nikada ne biste čuli u *rock n' rollu*. Kad u Engleskoj dođeš na *rock n' roll* dodjelu nagrada, onda nitko ne govori o politici ili ratu. To se, naprosto, ne spominje. Dok su oni iz svijeta ljudi koji misle isto kao i mi, a što nam je super. Naposljetku, puno više slušamo te glazbe, iako smo je i inače voljeli.

*** Što vas još inspirira?**
B: Neki ljudi iz britanskih medija koje zovemo «Thatcheričina djeca», jer su odrasli za vrijeme Margaret Thatcher. Ljudi iz kulture, pop-kulture, umjetnosti, glazbe i medija koji su odrasli slušajući «Crass», a sada se nalaze na položajima gdje mogu nešto napraviti, što je odlično. Obožavam to, jer toga nema u mnogim zemljama, primjerice, u SAD.

*** U Hrvatskoj se na državnoj televiziji mogu provući stvarno nevjerojatne stvari.**
L: To biste stvarno morali iskoristiti jer će se korporacije, jednom kada preuzmu medije, sigurno bojati te mogućnosti i više je neće biti.

*** Tri dana uoči zagrebačkog koncerta, svirali ste u Dresdenu gdje je obilježena 60-godišnjica bombardiranja grada, što je, između ostalih, popratio i povelik broj neonacista. Da li ste očekivali da će ih se toliko pojaviti?**
Jude: Svirali smo u Kielu, na dan neonacističkog prosvjeda koji se održao kao reakcija na antifašistički marš. Na antifašističkom prosvjedu je bilo puno ljudi, kasnije smo čitali o tome. Bilo je malo neonacista, ali mnogo policije i mnogo antifašista.

*** Zašto je ljudima neonacizam i dalje privlačan?**
B: Zato što se ljudi nalaze u istoj situaciji kao i 1933. godine. Ne vjeruju u bolju budućnost, nemaju novca, a netko im nudi krivca, nekoga koga mogu kazniti za sve. I to je ono što obični ljudi žele, jer svatko tko živi u kulturološki i ekonomski sjebanom društvu traži nekoga na kome se može iskaliti.
J: Dosta je toga uzrokovano ekonomski nestabilnom situacijom, što se može lako zlorabiti. Iskorištava se činjenica da su ljudi zabrinuti za svoju sigurnost i budućnost da se proguraju neke ideje.

*** Prije tjedan dana danski je premijer dobio drugi mandat zahvaljujući, između ostalog, i tome što je obećao strože zakone za imigrante.**

J: Danas se više ne stavlja naglasak na klasične političke probleme već se napada tražitelje azila i ekonomske migrante. A pogotovo u Velikoj Britaniji. Tu govorimo o zastrašivanju ljudi, o strahu da će im netko uzeti posao; strahu da će se te ljude smjestiti u kuće do tvoje; strahu da će povlastice dobiti oni, a ne ti. Mediji i političari taj strah stvaraju i iskorištavaju.
B: Želio bih raspraviti što je to fašizam. Mislim da je, u većini slučajeva, uključujući i nacističku Njemačku, fašizam zapravo kapitalizam. Maskiran, ali i dalje kapitalizam. Prije no što su postali prava prijetnja zapadnom poretku, nacisti su uživali potporu svih važnijih zapadnih vlada, uključujući i britansku. Podupirali su ih do te mjere da su američki političari govorili kako samo čekaju da Hitler pobijedi Ruse kako bi stali na njegovu stranu, a ako se to ne dogodi, da će i dalje čekati, kako je i bilo, i tek tada ući u rat i boriti se protiv nacista. Kapitalizam je toliko ciničan. Pokušavam stanje u Engleskoj povezati sa činjenicom da dolazimo svirati u zemlju kao što je Hrvatska ili bilo koju polu-post-komunističku zemlju starog Istočnog bloka. Engleska, Njemačka i Francuska su profitirale otvorivši vrata stranoj radnoj snazi, tako da sada mnogo britanskih tvrtki ili ima sjedište u inozemstvu ili zapošljava strane radnike u Engleskoj – i to je prava imigracija. Većina ilegalnih imigranata su bijelci, no kako rasisti to pokušavaju prikazati i po onom što čitamo u novinama i što nam govore političari ispada da se radi o crncima i Azijatima. To je slika koju nam se servira i to je slika koja se servira ljudima u Njemačkoj. To je tvorevina kapitalizma. Upali smo, otvorili tržište, dobili jeftinu radnu snagu i sada se pokušava svaliti odgovornost na nekog drugog. Ljudi koji žive u općinskim stanovima u Leedsu, gdje i mi živimo, odrastaju i pitaju se što će dobiti od života. Napune 16-17 godina, osvrću se i vide da nemaju prilika u životu i nemaju ekonomskih mogućnosti. Pitaju se što mogu učiniti, gdje se mogu dokazati. I način na koji se ljudi dokazuju je da se udružuju i žele biti dio nečega, a ponekad to ne mogu dobiti od nogometa ili čega već. Što rade? I tu nastupa ta politička stranka, pokuca ti na vrata i kaže «Za sve su 'oni' krivi! Sva se bijela radnička klasa, mora ujediniti jer smo mi žrtve! Moramo se udružiti i boriti protiv toga.» Što je prilično jak argument.

*** Misliš li da je dovoljno ne izići na glasanje? Jer apatija, sama po sebi, nije rješenje.**

J: Mislim da apatija nije dobra. No, stvari koje nisu nužno apatija se često tumače kao apatija. Poput neizlaska na glasanje. Meni se zapravo čini da su ljudi dosta politički aktivni, ali se to ne prepoznaje jer se sve događa van okvira parlamentarne demokracije i ljudi ne postaju zastupnici u parlamentu. Može se događati sva sila aktivizma, no ako je izvan određenih okvira, ljudi je smatraju nevažnom.

ODRŽAN PRVI ZAGREBDOX

ZAGREB DOX POWERED BY FACTUM

Fešta dokumentaraca popunila kino-dvorane

>> napisala: Ivana Sansević
>> foto: www.zagrebdox.net /izuzeto iz cc licence

U Zagrebu je od 21. do 26. veljače, u tri kina prikazano 99 međunarodnih dokumentarnih filmova u sedam kategorija, čime je «Zagrebdox», međunarodni festival dokumentarnog filma u organizaciji Factuma i Centra za dramsku umjetnost doživio svoje prvo izdanje.
Kako je na otvorenju festivala istaknuo njegov direktor Nenad Puhovski, nisu htjeli pretjerivati pa su u program ubacili "samo" 99 filmova. Pošto je ponuda dobrih naslova stvarno bila bogata, ta je brojka ponekad predstavljala i problem, zbog čega su se projekcije istovremeno održavale u *Tuškancu, Jadranu i KIC-u.*

Filmovi su podijeljeni u sedam kategorija, od čega su regionalna i međunarodna bile natjecateljske; hrvatski klasični dokumentarci, dokumentarci iz Danske, te filmovi dokumentarista Nicka Broomfielda bili su u retrospektivnim; a dvije su išle zasebno, i to – online dokumentarci i 'Factumentarci'.

Među zanimljivijim naslovima iz međunarodne konkurencije izdvajamo *Bijeli dijamant* Wernera Herzoga, priču o Britancu koji sanja o bešumnom letenju u konstruiranoj letjelici nalik cepelinu. Snimljeni prizori u džungli Britanske Gvajane su fascinantni, poput slapova visine 226 metara ili jata ptica pištalica. *Otimanje nevjesta u Kirgistanu* priča je o običaju u toj zemlji prema kojemu muškarci, kada se odluče oženiti, odaberu djevojku, te ju jednostavno kidnapiraju i prisile na udaju. Strašan je podatak da unatoč zabrani iz 1994. i danas tamo svaka treća žena ima takvu sudbinu. Najupečatljiviji naslov iz ove kategorije, a ujedno i dobitnik nagrade jest *Tri sobe melankolije*, u kojem autorica kroz tri priče iz čečenskog rata prolazi kroz različite emocije iz perspektive tamošnje djece.

U regionalnoj je kategoriji najboljim proglašen film iz BIH *Slike iza ugla*, o djevojci teško ranjenoj u granatiranju Sarajeva i francuskom fotografu koji je situaciju iskoristio za vlastiti interes te ju fotografirao umjesto da joj pomogne. Ističe se i bugarski *Georgi i leptiri*, priča o liječniku u psihijatrijskoj ustanovi, vječnom idealistu koji na brojne maštovite načine pokušava poboljšati uvjete života svojih pacijenata. *Djeca dekreta* još je jedna potresna priča o stravičnoj politici rumunjskog predsjednika Ceausescua, koji je 60-ih uveo Dekret 770, kojim je zabranio svaki oblik kontracepcije i abortus. Njegova ga je vizija rumunjskog čovjeka novog doba na kraju samog koštala glave, a dekret je rezultirao tisućama smrtnih slučajeva zbog ilegalnih pobačaja ili pak samostalnih pokušaja istog korištenjem, primjerice, limunske kiseline.

Publika je pokazala koliko je željna dobrih dokumentaraca, unatoč tome što mnogi očito ismijavaju njene afinitete, kao primjerice HRT koji kontinuirano ignorira Factumove i, uopće, angažirane uratke. Posjećenost je bila odlična, pa je tako ekipa u dvoranama često sjedila i na podu. Odličan su potez bile besplatne reprize filmova u KIC-u, koji je bio pun skoro svaki put. Unatoč uobičajenim novčanim problemima – Ministarstvo kulture je, naime, odlučilo financirati Zagrebdox tek predzadnjeg dana festivala!!! – nadamo se da će i ova fešta dokumentaraca poživjeti i do drugog izdanja.

močvara
– klub udruženja za razvoj kulture

trnjanski nasip bb (tvornica jedinstvo), zagreb
tel.01 6159 667
web: www.mochvara.hr
mochvara@urk.hr

04.03. • V 21:00 K 22:00 • Goth-O-Rama 2005: PHANTASMAGORIA (Zg), AUTUMN CLAN (Au), SHANTY NILAYA (Slo) + Gothic Party by Tomi Phantasma.

05.03. • V 20:00 P 20:15 • KUM – KAZALIŠTE U MOČVARI predstavlja: Forum teatar – radionica i javna izvedba.

05.03. • 22:00 • NIGHT ON MY SIDE: round 8 - DAVID BOWIE vs BJÖRK fan meeting + alter – rock party by dj Pero (Šibenik).

07.03. • 20:00 • FILMSKA VEČER S DAVIDOM BOWIEM: The Man Who Fell To Earth, The Hunger.

11.03. • V 22:00 K 23:00 • Seasplash Reggae Festival & Punk-Reggae Fiesta! (ponovo) predstavljaju: PAPRIKA KORPS (Poljska), AGRESSIVE SNAIL ATTACK (Rijeka) + punk-reggae fiesta.

12.03. • V 20:00 K 20:30 • koncert: MOONSPELL (Po), ENSLAVED (No), VREID (No).

14.03. • 20:00 • FILMSKA VEČER S F. W. MURNAUOM: Nosferatu, Der Letzte Mann.

19.03. • V 20:00 P 20:30 • KUM – KAZALIŠTE U MOČVARI predstavlja: Kazalište Penso + "Dezerteri".

19.03. • V 22:00 • TWILIGHT: Gothic/Electro/Industrial/Darkwave/Metal party by Tomi Phantasma + promocija novog albuma Paradise Lost.

21.03. • 20:00 • FILMSKA VEČER S KRZYSZTOFOM KIEŚLOWSKIM: Kratki film o ljubavi, Veronikin dvostruki život.

22.03. • 20:00 • Galerija Močvara predstavlja: Ana Lozica, serija fotografija "O ljubavi i hrani".

25.03. • 22:00 • Confusion, RAF i Groove Sanctuary predstavljaju: RAF playground!

28.03. • 20:00 • FILMSKA VEČER S MILOŠOM FORMANOM: Ljubavi jedne plavuše, Konkurs.

29.03. • 20:00 • KONCERT MJESECA: JONATHAN RICHMAN (SAD).

multimedijalni institut [mi2]
net.kulturni klub mama

preradovićeva 18 - zagreb
tel. 01 4856 400 - fax. 01 4855 729
web: www.mi2.hr
subscribe to: info@lists.mi2.hr

mama program – ožujak 2005.
>>>>>>>>>>>>>>>>>>>>

SRIJEDA_02.03._19.00 > Swarm Intelligences_Vizualni kolegij > Nuri Bilge Ceylan: Uzak > projekcija

PETAK_04.03._20.00 > organizatorice: Angelina Jolie Fan Club > LezBIjska druženja i diskusije

SUBOTA_05.03._12.00 > Razmjena vještina: pokaži što umiješ! > radionica
_19.15 > HotAsianMovies > Lupin III - To Hell With Nostradamus > projekcija

UTORAK_08.03._18.00 > past:forward_Konfiguracije suvremenog mišljenja > Petar Milat: Gil Anidjar ili o mjestu neprijateljstva > predavanje

ČETVRTAK_10.03._18.00 > Swarm Intelligences_Caternetics > Nick Vriend: Shellingov model segregacije po prostornoj bliskosti, nanovo > predavanje

SUBOTA_12.03._12.00 > Razmjena vještina: pokaži što umiješ! > radionica
_19.15 > HotAsian...Movies > MaMa TV Bizarre > projekcija

PONEDJELJAK_14.03._12.00 > organizator: Mreža mladih Hrvatske > "fokus:mladi" – Mladi u politici > tribina >

SRIJEDA_16.03._19.00 > Swarm Intelligences_Vizualni kolegij > Jon Jost: "Svi Vermeeri u New Yorku" > projekcija

PETAK_18.03._20.00 > organizatorice: Angelina Jolie Fan Club > LezBIjska druženja i diskusije

SUBOTA_19.03._12.00 > Razmjena vještina: pokaži što umiješ! > radionica
_19.15 > HotAsian...Movies > Darkside Blues

PONEDJELJAK_21.03._19.00 >organizator: Agencija za rješavanje nerješivih društvenih problema > projekt: Future primitive > Alternativna ekonomija > predstavljanje uz projekciju

UTORAK_22.03._19.00 > organizator: Prijatelji životinja > MESO versus VODA > predavanje s diskusijom i projekcijom

SRIJEDA_23.03._ 18.00 – 20.30. > past:forward > "Etika iskrenosti: uloga pravde u tranziciji" > seminar

ČETVRTAK_24.03._ 11.00 – 14.00 > past:forward > "Etika iskrenosti: uloga pravde u tranziciji" > seminar
_19.00 > mama čita > gostovanje Daše Drndić > tribina

SUBOTA_26.03._12.00 > Razmjena vještina: pokaži što umiješ! > radionica >

NEDJELJA_27.03._19.00 > past:forward > Olivier Razac: "Nove i stare tehnologije biomoći - djelatna prožimanja" > predavanje

U **ožujku** na adresi **KRUŽNA 8/III, RIJEKA:**

• kreće nastavak programa **ponedjeljkom** pod nazivom **MALO VIŠE MOZGA** u organizaciji udruge Amandla: tribine, gosti, filmovi, rasprava... Teme: 7. 3. prostitucija, 14. 3. pedofilija, 21. 3. veliki brat te gleda.
• svakog **utorka** od 19 sati nastavljaju se **FILMSKE VEČERI**; prilika da pogledate filmove ili dokumentarce o raznim temama: aktivizam, prehrana, prava čovjeka i životinja, urote, militarizacija...
• **srijedom i četvrtkom** od 17 do 21 sat infoshop je otvoren za posudbu, druženje, čitanje...

Uz to nas čekaju i promocije, iznenadna gostovanja... Svi su programi besplatni, ali svaka donacija (financijska, materijali za infoshop...) uvijek je dobrodošla!

Naravno, očekujemo i prijedloge za nove mogućnosti, suradnju i slično, pa nam možete pisati na: **infoshopskatula@net.hr.**

KLUB MLADIH ČAKOVEC (klub udruge ACT)

klub Stari hrast, dr. Ivana Novaka 38, Čakovec

02/03/19.30 UČILICA: «LETS – lokalni sistemi trgovine i razmjene», predstavljanje projekta i uvodno predavanje (Ivan Gregov & Danijel Rodik).

04/03/21.00 KONCERT: GOOD DAY TO DIE (Zagreb), STRONGHOLD (Zagreb), COBRA (Čakovec) + Metal slušaona; md 15 kn.

05/03/19.00 HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL: Pretty Dyana, 911 in plane site, The Fourth World War + slušaona filmske glazbe; org: URK & Mi2.

06/03/16.00 HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL: Greendale, Undercurrents News Network, Persons Of Interest; org: URK & Mi2.

06/03/20.00 Predavanje «Trgovina ženama» (ANFEMA, Zagreb) & projekcije filmova Kupljena - prodana i Globalna trgovina ženama.

07/03/20.00 KONCERT: The Kathleen Yearwood (Kanada); md 15 kn.

09/03/19.30 CINEMA OFF: Groza Ju Jitsu Zombijev.

11/03/21.00 KONCERT: Elvis Jackson (Slovenija); md 40 kn u pretprodaji, 50 kn na dan koncerta.

12/03/21.00 SLUŠAONA: EX YU slušaona + besplatna degustacija GRAVČE NA TAVČE; md 10 kn.

15/03/19.30 UČILICA: Obilježavanje Svjetskog dana protiv policijske brutalnosti.

18/03/19.30 ČITALICA/VIDEOSLUŠAONA: Predstavljanje časopisa Libra libera (Katarina Peović Vuković, Zoran Roško, Vlado Bulić) + videoslušaona PIXIES.

19/03/21.00 PARTY: FEŠTA BALKANIKA - dj SERO (ruke i noge u zrak + žongliranje i bljuvanje vatre + 0,03 rakije na ulazu besplatno za svakog posjetitelja/icu); md 10 kn.

22/03/19.30 UČILICA: Obilježavanje Svjetskog dana zaštite voda.

23/03/19.30 CINEMA OFF: Battle Royale 2.

25/03/21.00 KONCERT: IN-SANE (Gornja Radgona), ONE STEP AWAY (Varaždin), a vjerojatno i ANTITODOR (Pula); md 20 kn.

26/03/21.00 KONCERT/PARTY: LOLLOBRIGIDA (Zagreb) + 80's PARTY; md 15 kn (besplatan za one koji/e dođu prigodno obučeni).

30/03/19.30 CINEMA OFF: ANIMA «UBOJICE».

COOL SHOWS u Ljubljani i Zagrebu

04.03.2005 @ MC, Krško
FACE THE FACT / AMOK / FINAL APPROACH

05.03.2005 @ Orto Bar, Ljubljana
FACE THE FACT / THE PHOENIX / CURSE OF INSTINCT

25.03.2005 @ Mostovna, Nova Gorica
ENIAC / EXPERIMENTAL DENTAL SCHOOL

26.03.2005 @ MIKK, Murska Sobota
ENIAC / EXPERIMENTAL DENTAL SCHOOL

05.04.2005 @ Channel Zero, Ljubljana
THE NOTWIST

06.04.2005 @ KSET, Zagreb
THE NOTWIST

16.04.2005 @ Mostovna, Nova Gorica
GORICA HARDKOR! FEST
MAN IN THE SHADOW / PIZDA MATERNA / STRAIGHT FORWARD / LOW PUNCH / NO NAME / ZAVRZHENI / ...

18.04.2005 @ Channel Zero, Ljubljana
SUBTLE

19.04.2005 @ KSET, Zagreb
THE WORLD / INFERNO FRIENDSHIP SOCIETY / ANTIMANIAX

u toku su i prijave za festival: EKO-lutka
www.uke.hr/eko-lutka

>>od 21. do 23. travnja 2005
u Križevcima u organizaciji udruge UKE - Križevci,
u podrumskoj dvorani Hrvatskoga Doma, održat će se festival posvećen ekologiji/ eko-lutkama i lutkarstvu

izvoditelji:
Lutkarski studio Kvak, Zagreb
Lutkarski studio Tigar teatar, Zagreb
Lutkarska družina Petrica, Križevci
Lutkarska družina Čarobna škrinja, Zagreb

voditeljica seminara: Vlasta Pokrivka
voditeljica radionica: Tomislava Tomac-Topolovec

program kao i sve ostale informacije možete provjeriti na : www.uke.hr/eko-lutka

kontakt: 048/682-837, ttopolovec@yahoo.com

organizacija: UDRUGA UKE, KRIŽEVCI
partneri: Osnovna škola «Vladimir Nazor» Križevci

FESTIVAL «EKO-LUTKA» PODRŽAN JE OD:
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA,
OSNOVNA ŠKOLA "VLADIMIR NAZOR"-KRIŽEVCI, PUČKO OTVORENO UČILIŠTE-KRIŽEVCI.

>> BRANISLAV OBLUČAR

MAČJE PISMO

***

s mačkama sam mačka
i tu je tačka

hitrije nego stihovi o njima
one se roje oko mojih nogu:

brže su od slova
opreznije od riječi:
na ivici balkona posustaju pažljivo
mjerkajući visinu

s mačkama sam mačka
ali me mačići isključuju iz svojih igara:
brži sam od slova
ali s riječi padam

oklijevam
dok oni:

ruše tegle s cvijećem
pišaju u kutovima sobe na svježem betonu
utiskuju stope

s mačkama sam ali
kako ih slijediti?

***

kako se ulazi u mačje oči?
kako se ulazi u mačje oči -

(to nije metafizičko pitanje)

- kažu postrance
kao među riječi:
zaustavljanjem kotača

vječnog vraćanja istog
barem na trenutak

u mačje se oči ulazi
s radošću gol
kao od mačke rođen

***

čitam polagano
proboravim kraj svake riječi
tražeći vrata
nevidljive joj utrobe

(kad uđem toliko je prostora
da pomislim
kako ću poludjeti)

riječ me iznova rodi:
u psa, mačku,
crkveni toranj

u lanjski snijeg,
prošlost koja se još
nije dogodila

zato kucnem o trbuh svake
ne bih li zvukom
prepoznao plod –

mijaukne li
kao mačka
zalaje li
kao pas
odzvoni li
kao toranj

znam:
vrijeme je

***

pojeo sam Prousta!!!
imao je okus čajnog kolutića
komadić mi zapeo
u grlu

zalijevao sam gutljajima
vrućeg lipovog čaja
s medom

zaklapao oči: jedanput
dvaput
triput

na koncu ga ispljunuo
(kao u bajci)

bio je to komadić izgubljenog
vremena
kojeg je pronašao
ali sam ja uspio
uprskati stvar

***

Kinezi vide u oku mačke koliko je sati.
Baudelaire

ljudi su mi zagledali u oči,
a moje su zjene
tanjile i debljale, prema raspoloženjima ili dobu
dana, čas sivile, čas žutile,
prema boji neba i godišnjeg doba.
misleći kako će sustići vječnost
dovijali su se načina da uđu,
uzalud sam ponavljala da nema ničeg
iza lijepih oblika;

baš su bili dosadni.

***

mačke mi pretrčavaju preko otvorenih knjiga
stvarajući bijele šumove
između riječi

na svakoj stanu
malo je izdube
naprave jazbine u njima
prespavaju popodne

mačke mi pretrčavaju preko otvorenih knjiga
i vidim čine to spretno:

iz priče izvuku muziku
pristajem na njihovu igru
pa plešemo po čitave dane

rečenicu oblikujemo u lončić
(ako niste znali jezik je od gline)
a riječi pretočimo u vino:

u zimsko doba
kuhamo ga
na laganoj vatri
iznad otvorenih knjiga
maštamo o novoj alkemiji slova

***

prije par dana nestao je debeli
naš omiljeni
kućni mačak

na mjestima gdje se
obično izležavao sada
se uvećava
praznina

pazimo da nas ne proguta
kad onuda prolazimo
izjede nam korake i
potplate papuča

stari kaže mora da je ostao
zatvoren
u nečijoj garaži ili kutiji

brat i ja zatvaramo ga već
svatko u svoju priču
čije riječi razmjenjujemo
kao špekulje

i onda nam se čini
da smo ga ugledali
iako znamo

da nikada ne znaš
kako to smrt normalna i obična
dohodi:

mačak je bio
debeo
a više ga
nimalo (osim u oblinama riječi)
nema

DEBELI

Ne vrijedi ti, veli mi brat preko telefona, ona pjesma koju si napisao o mačku, o Debelome, kao da je umro, jer vratio se danas popodne živ i zdrav, debeo kakav je i bio, a ona rana što mu se onako čudno otvorila na vratu te smo mislili da ga je poput slona nagnala da nekamo ode i umre - više je gotovo i nema.
Dakle, ne vrijedi ni starino tugovanje, ni šutnja starog, ni bratova i moja naklapanja o smrti i životu prije ili poslije nje, jer mačak je dokazao kako se život brine za svoje potrebe i premda smo ga svi smatrali pomalo glupavim, za razliku od matere mu, i nemoćnim poput djeteta, on je bio dovoljno pametan da tamo negdje obavi to što mora i da se onda, iz navike ili ljubavi prema onima što su ga u svojoj naivnoj brizi već pokopali - vrati doma.

SLONOVI

znaju slikati, majmuni plešu, a ptice pjevaju; životinje jedino ne mogu pisati – uvjerava me Jozefina. Ja sam svoje mačke ipak naučio, razuvjeravam je. Istina, najteže je bilo s držanjem olovke. No, nakon te početne poteškoće napredak je bio munjevit. Pisale su objema šapama u svim smjerovima, različitim vrstama pisama: od oštro-vitičastog do sitno-klinastog. Izvršio sam transkripciju i odlično se sporazumijevamo. Za odsutnosti si ostavljamo i poruke, na primjer na vratima – *otišle smo proskitati, skuhaj nam fino, samo ne varivo od jučer, site smo ga, znaš.*

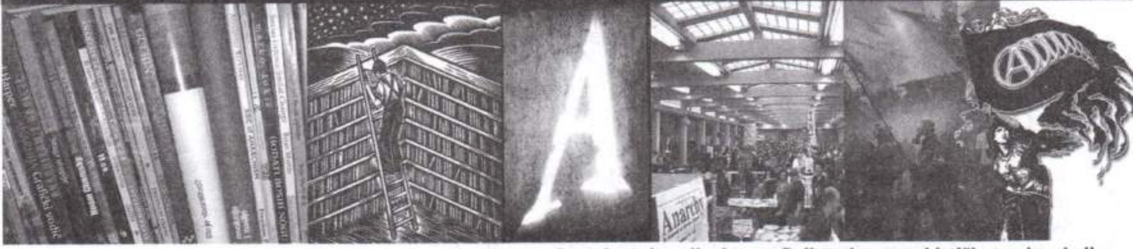
MAĐIONIČAR

U rujnu je buknuo terorizam u središtu New Yorka, svijet kakav smo dotad poznavali srušio se zajedno s neboderima i ljudima koji su skakali ravno u smrt, a Sofija se svemu u inat omacila baš u to vrijeme. Nedugo je zatim, dok smo svi osupnuto promatrali daljnji razvoj katastrofe, kao da se i dalje inati, odbila troje tek prohodalih mačića, a stari je, zatečen u ulozi surogat-majke, da se osveti mački i suprotstavi zlu u svijetu, mačiće nazvao *Talibanima.*

Anarhistički sajam knjiga

18.-20.03.2005.

Događa se kao dio drugog Balkanskog anarhističkog sajma knjiga

Program

Petak, 18. 03. 2005.
[galerija Nova, Teslina ulica, Atrij]

15:00 - 21:00
Sajam knjiga - dođite i pogledajte knjige koje nude izdavači, besplatne materijale različitih grupa, novine, časopise...

19:00 - 21:00
Predstavljanje knjiga i otvorenje izložbe [DataArt+ predstavlja svoja nova izdanja, a Doomsday Graphics i Shaved Women predstavljaju knjigu objavljenu u suradnji sa Louarn Kounnaret Releases iz Francuske, te otvaraju izložbu koju će biti moguće pogledati tijekom sajma]

Nedjelja, 20. 03. 2005.
[galerija Nova, Teslina ulica, Atrij]

10:00 - 15:00
Sajam knjiga - dođite na kavu ili čaj, potražite knjigu koju ste propustili prethodnih par dana, pozdravite se sa sudionicima i provedite nedjeljno prijepodne u ugodnom društvu...
Time zatvaramo prvi Anarhistički sajam knjiga.

Subota, 19. 03. 2005.
[Trg Petra Preradovića]

10:00 - 15:00
Sajam knjiga se seli na otvoreno, pa su knjige dostupne i na "špici"...

16:00 - 19:00
[dvorana Zelene akcije, Frankopanska 1, u dvorištu]
Nove strategije antikapitalističkog pokreta - diskusija sastavljena iz dva dijela, prvi dio uključuje predstavljanje konkretnih projekata, dok je drugi dio otvorena diskusija koja će se baviti predstavljenim projektima, problemima unutar pokreta, strategijama antikapitalističkog pokreta i njihovim promjenama, te svim ostalim što u diskusiji vi sami predložite. U prvo dijelu će biti predstavljene anarhosindikalističke grupe iz regije (SiSD [Slovenija], ASK [Hrvatska], i ASI [Srbija]), ideja hacklabova i tehnologije «odozdo», te LETS (Local Exchange Trading System), alternativni sustav ekonomije i razmjene u lokalnoj zajednici koji je nedavno pokrenut i u Zagrebu.

www.ask-zagreb.org

postanite **KOLPORTERI/KE 04**

MegaZina za hackiranje stvarnosti

Zalažemo se za 6.pravila kolportera/rki:

- kolporteri/ke će od sada raditi na ljepšim mjestima, tamo gdje se skupljaju mladi, po mogućnosti festivalima, ili otvaranjima događanja, na muzičkim happeninzima.
- kolporteri/ke neće nositi velike novine, nego mali časopis, kako ne bi istegnuli/e leđa.
- kolporteri/ke će biti plaćeni kao i svi ostali/e, ni manje ni više.
- kolporteri/ke neće morati vikati, ako baš ne žele, ali to im je plus.
- kolporteri/ke ne moraju prodati časopis osobama kojima ne žele prodati časopis.
- kolporteri/ke su sami odgovorni/e za svoj život i djela.

Kolporteri svih zemalja, ujedinite se!

javi se na: sofija@mi2.hr tel.091 546 28 53

PRODAJNA MIJESTA:

Kolporter na trgu
Trg bana Jelačića

net klub Mama
Preradovićeva 18
Zagreb

književni klub Booksa
Martićeva 14d
Zagreb

Moderna vremena
Teslina 16
Zagreb

Filozofski fakultet Zagreb
Ivana Lučića 3

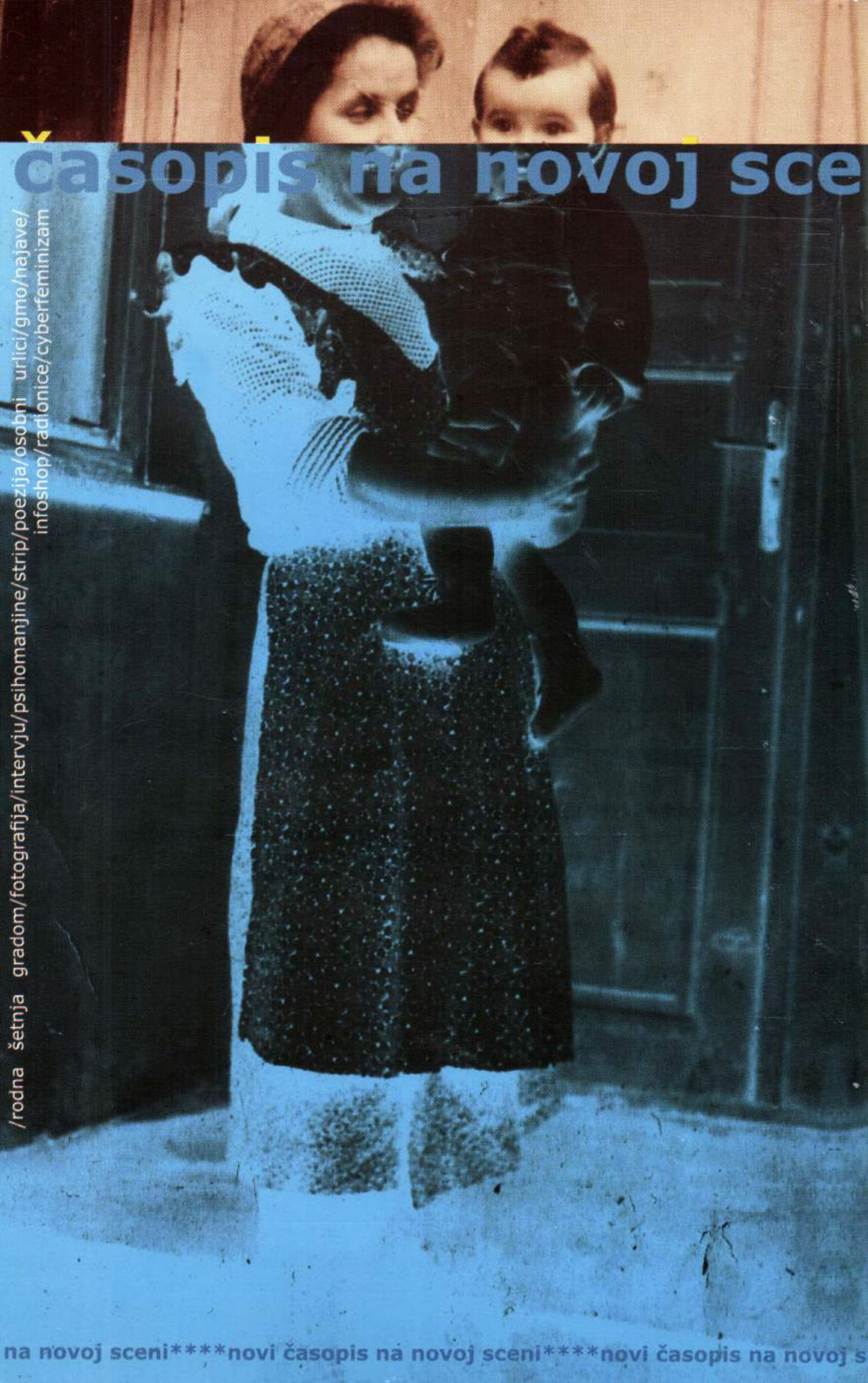
Superheroes shop
Preradovićeva 32
Zagreb

Infoshop skvota na Knežiji
Horvaćanska 32
Zagreb

Infoshop Škatula
Kružna 8/3
Rijeka

Infoshop Tabula Rasa
A.Schulteissa 19
Čakovec

Spirit
Krešimirova 28 b
Rijeka

časopis na novoj sce
/rodna šetnja gradom/fotografija/intervju/psihomanjine/strip/poezija/osobni urlici/gmo/najave/
infoshop/radionice/cyberfeminizam
na novoj sceni****novi časopis na novoj sceni****novi časopis na novoj s